אתחיל ספר הראשון ספר אור השכל

קרא ספר מגמגם בשמות ספור מספר מענין הנמשכה באר מים נבוחים
בבשירות מתוך מתרון מליצות .. אסור יצר והתר יצר חלומות. דרוך
תכונה כמנור השכל לתנועה. דרגות דמים אש נקבה משון בשמות. משו אחר
קרא בנים תכונות. קחה שמש נהמיה אמרי מוב. סתום ומתום דבר שלש
קרנות .. בהיות המחשבה האנושית קרה מאד מהשיג הענינים
האלהיים הנעלמים ממנו בשר והשמש האלהי מכביות נרנתק אותה רותק
גדול מאד לגודל שען בתנותו הרחיים עלזה כל מין ומין מין הארם
שאמר והתחכם מכחו להמשך אחר רצון וכפי מה שנתקן השמש ההוא
הנכבד רתקתו מחשבתו להשמוע מש ואותו על זולתו ולפי מה שקדר
שכלו יהיה קודר שכלו בשעורו וכפי מה שרתב והתפשט שכלו יהיה כנתב
שכלו בשיעורו כלומר כרצונו להשכיל על זולתו שמצא כפי הנמצא מרבי מרוב.
ומיהבין תכמה אם מעט אנוש לא יהבן שישמע ממני. ואם רב השתמשו לא יובן
שישמע ממנו ואם לא נשתמש אתו דבר מהשמיעו. לא יהבן ששמיעו ממנו דבר
כי אין יבן ארם לזולתו אשר לא נשתמש אתו. ובבר רמזו חכמי העולם
ענין השמש הנכבד העליון לענין שמש בהמון כלומר שיש בו מי שהרבה לו
השם ממנו יכולה להעשיר זולתו כי לא תלקחו זאת התנוקה הנקבה בכלל
כי אם למי היכולת לא כמו כרצון כי יש מי שיכול להעשיר אנשים רבים ואגל
לא ינוכחו ריגנו ואמלו להעשיר שתגן עשר אלהים אך יקנר בתן מאד להטיב.
לנאמן ממונו כל שכן שלא ייטיב לזולתו ואלו אמר שלמה בחכמתו ולא ישלטנו
האלקי לאכול ממנו כי איש נכרי יאכלנו כל שנעשהו השם עלכה כנכור היין
שיש רעה בשנכת האלקי. ואלם השמש הנכבד בהמיצאו רותק לא כח המחשבה
לאשמל אם לא יתענג המקבל מנגעים מגשמים או תיגעניים גם יבקש מי
שקבל להם מאשר קבל. ונמצא שהשמש מביא לידי נשגשם רבים ישגל מי שקבל
מהענינים ההם כפי הקודמות לקבלת השמש ההוא. גם יתכן שיתרם אותו השמש
העליון מחשבות אשר לא קדמו לו ניכרותיהן להביא נעשט לשגל מהם הנהגות
אנושיות כוללות ונהם פרשיות מנעולות או מוכרתות להקרימם למה המנעולות
עד שתמצא ההנהגה כמשכן חזק מרוב הכתות ההכרתיות עם הכתות המנעולות
כמי שמתנך הענר במושגים שהם הקדמות לחכמות המושכלות כמו שהטבעי/

ההם הם שמכנות השכל . ונמצא שאם אין מעשים הגשמים אין שכל שאמר שלא
ימצא השכל משכן לשכון עליו לא ישכן כלל . ואמנם שאין לעצם השכל ערך
ולא הכרח במקום שהשכל איננו גוף ולא כח בגוף . גם אין לו בעצמו יתבן
בשכנו על מקום רק הדבר שהוא משכן לו יתקדש בעבור אשר שכן עליו ונאמר
שהיה קדוש כלתו כדמיון האור השמשי גם הבית המאיר שהבית לשני הבית
לין אור השמש הוא יקרא אור והבית לין האור יקרא מאיר ונמצא לין
יראה מה שכבר מכח שכן עליו האור והאור אינו גוף ואמנם אמנם שהוא
כח בגוף השמש איננו כח רק כגוף הבית ועל כן כהסרך אור השמש מהבית
ישוב הבית חשך ואפל כבתחלה . ואמנם בכל קבל גנו הכהן הגדולה
ההכרחית לו מהעשוים אשר בבית ממנו שכן עליו האור והוא שבו בעיך בראון
עיניך מה שהוא בית ותקן כל דבר בו כנגד שהאור שם ובאלו מעט אחר תיקון
זו אם היה בעל הבית צריך והשכל שהאור ובעבר כלה מהבית גם [illegible] מה
שבאו לבנות ועד שגלה מה שראוי לבלותו ועד שבר מבונותו כדי שלא
יזיקהו בגבוה כפור אורו . כן גוף האדם הוא כדמות הבית ותחת הבית הם
המעשים אשר לא יתכן לשומם מבלעדי האברים ובעל הבית הוא הכח הנפשי
המתקן עניני הגוף ובהשפע אור השכל על המח ועל הלב ועל הכליות ועבר
שאר המקומות אשר אור השכל שוכן עליהם בהיות הבית רק מכון כח אור השכל
ומשוך עם כחו מיטיבות והעברו הנה ישכל לתקן כל העשמים הפנויים
להקים בשום מיטעות אור השכל [illegible] ביותר מיטעות שם הגוף לבניה
מתרו והעברו לעתים [illegible] והמעשים העושים הם הגדרי הפרטן
ואם לא יגברו המקומות הפרטיים כבח השכל יתכן שימצאו מזיקים ויזיקו כל
ערכם ולא ימצאו מונע מהזיק שהנה נשארה הסיבה כלתי גדר ונקרא קורא
לגוף . ומפני שאור השכל הוא הסבה הראשונה המסבבת כל הפרטן חכמתי
אני זה החבור לגדור בו כל פרטה נקראתי שמו כשם הסבה הראשונה והוא
אור השכל ובעבור אור השכל מאיר במחברי זה שוב לבות המשכילים ולמען
שאור השכל מיוחס כשם עשרי שחלקנו לעשרה חלקים ראשונים וכל חלק
ותחלק אסמכנו כאותיות שם כתבא . וכל אות נאות יאות עד שיורה מכלל
הכולל שם אחר אותיות אותה ותלקים לחלקים לפי הדבר ואזכנו כזה הספר
לפרש המתחילים כשון השם המפורש . ועובה להם דרך ירישתו עד שיהיה
ערך זה החיבור ל ירישת השם הידוע על דרך הקבלה הנבואית בדרך חכמה
מעשה

ומעשה בראשית של מעשה מרכבה והנה העירותני על זה לשמוח בן זהבת שני
החברים מגדולי החכמה מפלל מכתב בו מסיני אשר באסקליאה אשר הקריבו לפניהם
אשר והם סריסי של משכנותי . ושם ר' אברהם המשכיל ור' נתן הכהן ז"ל . וזה כי בהיותי
שלם ומים ושנים בקשו ממני לכתוב להם בקיצור הקבלות כוללות ידיעת השם
הנכבד והנורא ואורך אהבתו ויראתו אהבה אמת הכרחית עצמי להם אף שלהם כרצון
כי פנמן והמקום והחסרון מרבה כנגדי למעט אכל מתוך בחרה האמת עליהם נעתי
המעשים נהשתדלתי להסלם תמימים באורה היגל . ואף ידעתי שזה המחבר ינשל להם
אשר נגלגולים להם כבוד שבודים מיתה הספר בזה עד שיבינו את שאכתוב בו של
תזכת השכל הפעול אשר כשבר היא ניטואה גם כן לידי קבלה בדבור מפה . ואם
יהיונם מונע מזה המעלה העליונה חס ושלום הנה ינצל בזה החבור גם כן מגעלת
שמות השכל שבני ישראל סבר יחגרה נעוצות מיתה בכלל וכבה אם כן לא יאמן בעבור מאנם
הגעלה רב על מעשו ולמעי שהשגת הרב מכלאי לידי חבור עלידי דבור יתכן שיקבלו מספרי
זה עד שיתחזקו להרכין כסבתם הראשונה ונמצא שיזה שלום לפעול עמו עד שייחסו
של להיותם בו גם יהיו לדבר בו פלאי . ואם ייחסו בו לס' בשם כבו נמצא שכנעלן
שבו גם כן לי כבד מהתדרים שאם כבו גם ונשלחי אמת כל שכן כבו שכל . ואם
השכנו חכמה נפשי של נשמת אברהם נתן להים שבני . ואחר שהקדמתי זו
ההקדמה המודיעה סבת החבור ומה להוריע כל ענני ומהשם אבקש עזרה לנגרני
בהוראת שמו ולולא למען ספר שמו בכל הארץ ..
יספרו שמו נורא בעת שכל נביאים ועל גשמים . ורח מאור שכל נבן יתנבאו אותים
כבא ינם אחרי ונלייר . כתו לס' תעלה מעלה גם הגוף הרחק על פני המים ..

החלק הראשון

כולל חמש אותיות והם אבגד"ה . ואנחנו כוללים
חמשה חלקים מסומנים באותיות אבגד"הם . וכהם
אכלול חמשה ענינים . הא' אשר סימנו א' יכלול ענין גדר כל פרטה . והב' אשר סימנו ב'
יכלול מהות הגעלה הגדר . והג' אשר סימנו ג' יכלול הכרח מיטעות הגעלה . והד' אשר
סימנו ה' יכלול טעם ההכרח המונע . והה' אשר סימנו ה' יכלול ענין המספר הערך הגדר
ונמצא שראוי לקרוא שם זה החלק הראשון כחלון גדר הפרטה ..

והחלק השני

כולל חמש אותיות והם ונחט"י ואנחנו כוללים חמשה
חלקים מסומנים באותיות סמכ"ם . ונכם אכלול חמשה
ענינים . הא' אשר סימנו ס' יכלול ענין כלל כל המיטעי . והב' אשר סימנו מ' יכלול מהות

הנעלה השיגה · והג' אשר סימנו ר' יכלול הכרת מציאות הנעלמים · והד' אשר סימנו ר'
יכלול טעם הכרת כלל · והה' אשר סימנו י' יכלול ענין כמספר העבר השיגה ונמצא שראוי
לקרא שם זה החלק כשם השם כלל כלל מיוחד ··

והחלק החמישי

כולל שתי אותיות והם ב' אותיות ואותם כוללים
שש חלקים מסומנים באותיות כ"ך והם מכלול
שש ענינים · הא' אשר סימנו כ' יכלול ספרי הלשונות · והב' אשר סימנו ך' יכלול סוד של
ענינים · הג' אשר סימנו א' יכלול סוד השמות · והד' אשר סימנו ך' יכלול ענין המלות ·
והה' אשר סימנו ו' יכלול דרכי השמות · ועל זה ראוי שנקרא שם זה החלק החמשי אות הדבור ··

והחלק הששי

כולל שתי אותיות והם ש"ה ואותן כוללים שני חלקים
מסומנים באותיות ש"ל והם מכלול שני ענינים · הא'
אשר סימנו ש' יכלול אותיות השם המיוחד · והב' אשר סימנו ל' יכלול ענין הכוונה ולפיכך
נקרא שם זה החלק הששי יחוד השם ··

והחלק השביעי

כולל ארבע אותיות והם תשר"ק ואותם
כוללים ארבעה חלקים מסומנים באותיות תשר"ק והם מכלול ארבעה ענינים · הא' אשר
סימנו ת' יכלול ערך האותיות · והב' אשר סימנו ש' יכלול התמורה האותיות · והג' אשר
סימנו ר' יכלול משקל האותיות · והד' אשר סימנו ק' יכלול גימטריא ונוטריקון וראשי תיבות
וסופי תיבות ולזה נקרא שם זה החלק השביעי כללות השם באותיות ··

והחלק השמיני

כולל שלש אותיות והם הנ"ה ואותם כוללים שלשה
חלקים מסומנים באותיות זכ"ר והם מכלול
שלשה ענינים · הא' אשר סימנו ז' יכלול סוד הזכרת השם כתקונו · והב' אשר סימנו כ' מכלול
ספרי התקון · והג' אשר סימנו ר' יכלול ענין שבח האותיות עם התקון ולכן נקרא שם זה
החלק משלים כללות סוד מבטא השם ··

והחלק התשיעי

כולל ארבע אותיות והם נה"ה ואותם
כוללים ארבעה חלקים מסומנים באותיות נר"ח והם מכלול ארבעה ענינים · והא' אשר
סימנו נ' יכלול קשר הבחנה הבלונות והמחלוקת בשם · והב' אשר סימנו ר' יכלול
בחות השמות שבהם קושיות ותירוצים · והג' אשר סימנו י' יכלול איכות הקשר והפירוד
והד' אשר סימנו ק' יכלול הנעלה הקשורה והמופרדה ונקרא שם זה החלק התשיעי כללות סוד
איסור והיתר ··

והחלק העשירי

כולל חמש אותיות
והם נ"ה ואותן כוללים
תלתה חלקים
מסומנים באותיות ל"ה · והם מכלול חמשה ענינים · הא' אשר סימנו ל' יכלול ההשגה
בשכל

השכל · והב' אשר סימנו ה' יכלול תורה האמתית · והג' אשר סימנו ך' יכלול מוגד דברו על הנביאי
כולל · והד' אשר סימנו ב' יכלול ההבדל אשר בין המשיגים והמתנבאים · והה' אשר סימנו ה'
יכלול סוד הכרת השפע הטבעי לדבר ולחבר והנה ראוי שנקרא שם זה החלק העשירי שהוא
השלמת האחרון תורת הנבואה ··

ואחר
שהשלמנו העשרה חלקים לפי סדוריהם כללו
שמותיהם בספר שנה ימתר · ונקרא הם הא' גדר המציאות · והב' כולל מדות ·
והג' סוד לשון הקדש · והד' סוד אותיות הברכה · והה' אות הדבור · והו' יחוד
השם · והז' המשך האותיות · והח' סוד מבטא השם · והט' סוד איסור והיתר
והי' תורת הנבואה · ואחר שזכרנום כלל נשוב לפרשם כמנהג כל חלק
וחלק כפי מה שיוכל מהפירוש כאשר יאות קצר יר שכתב אחר היותנו
כנעתים כפח הגלות המשגר רעותינו לאחר ואם לא היינו ראוי לכך ··

החלק הא

סימנו אותיותיו אבגד"ה חלקיו חמשה וענינו
חמשה והשם אבגד"ה חלק א' ענין א' סימן
א' כולל גדר כל מציאות · תחלת מערכות כל מפקח ה' לבוראו היא שלא יסתפק
בכך מן ישכנו השם הגדול והוא כמציאות לנשוך שאל זה ראוי שאמר החכם
כאמרו בקהלת תאמר גופך כי יטול ומגרן גדר ישכנו נחש · ומפני שזה
התכלל כולל ענינים רבים מאד ממנותנו הינם ברכוהן זה התחלנו בענין
גדר המציאות אשר כולים הקדמונים נכשלו בהם רבים הן המשכילים כמו
שאמר להם רבעל באמרו יבקשו להעמיד חוק נכשלו ונאמר ומן המשכילים יכשלו ·
ונתן טעם דבר כאמרו לצרף וללבן וכו' הכתוב כגה עד שאמר ט באחרית
הימים יבנעו לבקש את דבר ה' ולא ימצאו וידוע שמשרכה הפתאים מנבנו
מאין הבהמים מלכך כאם כפתבו אבל הסטים שיכרפנו העם כאם כמירם
כחכב ונכמרונו כבינין והנה המאיצים בענהם סוד השם הינו מוריצים
גדר התורה והמצוה והיו ממסירים האמונה כשהיו מבינן לדעת שהאמונה
האמתית היתה המך מלתשבתם השקרים ותראים הדבר נזה שהאדם
המאמין דבר אמר ואין כוון מאמנו שכל לשקול כם האמונה ההיא אשר
קבלה כימי קטנותו ואשר לא היה נמסר להיותו מאמין זולתה לפי מבעו שכל
שאם לא היה מקבל אנס אמונה היה נשאר תמיד כבהמה בתורת אדם ראוי
עם כל זה אמר הגדול שכל שיתקנם וישים רעה באמונתו המקובלת
ויגמור עד שיטענה לפסול משכל וגו' זה נאמר פתי יאמין לכל דבר ועורם

יהיו לאמונתו · ואם הוא מציר באמונה מקובלת בלתי מוכרח לפי הראוי להבין עליה
המושכל האלהי כנה הוא שערן בפתרונו ונהכונו אמונתו ואשר קבל בקטנותו
הנה נצטרך מהיות חקירה באמונה שבה מטין ובך עולה ממדרגה אל מדרגה ממש
ממש נשכלו מהגדול בכל יום נוים בעניינם המושכלות אשר קבלם מרמוים
כמשכיל אחר המדרגות ואין ראוי שיתאמר ילדים ולאחרים מן רבותינו ממנו שלא לגדרן
לו סתרי האמונה בקטנותם כי לא נשאר בגדרם אבל נשאר בגדר תלמודו שכל כמו שאין
ראוי שיאמרו מנקתו אשר הבקהו מחלב שדיה בעבור שלא האכילוהו שאר המזונות
העבים מיד שהרי אם היתה עושה כן יותר קל עליה לפרנסו מחון ממה שפרנסהו מדמה
אבל היא כונה להמיתו בהמה ולא להמיתו במזון שאינו ראוי לו שירגע שאלתם והכשר
נהיין אנשים שהם חיים לגדולים שכתם סכלם הר הר סם המות לקטנים שאין כתם
סכלם · כן שאין קבלת האמונה המושכלת עם המקובלת שאנשים שהמושכלות הם תויר
לגדולים אשר דעתם סובלת היא סם המות למתעים אשר אין דעתן יכול לסבלה ועל
כן נשיגו האנשים האמונה המוצעת למושכל ישיג דעתו אם סובל אם לא עד ני האמת
אם ישמח בה ולא יבהל בטעותו סורה ולא יסכן גדיה אשר כם לה במתחתון למושכל
שבשטהם ישמר הכן מלבם כו חיות רעה תבין מיד שזה המקבל האמונה במושכלת
הוא חכם ומבין מדעתו והן לחכם ויתחכם ינוד הורנו לצדיק ויוסף לקח · ואל הנוגע
טוב מכעולין בהיות לא ירך לעשות · ואמנם אם תגלה סוד אחר ניבהל וישתומם
עלין ויחזוב סתר מעלין בת אמונתו ונשארה סכל בעיון מן עין נאפיקורוס אל מאמותיו
סם חיים מן תמיתהו ונצטן מירך יבקש שבכבר הנהיגך שלמה בחכמתו באומר כסיל אל
הדבר כי יבוז לשכל מליך אל תשוב גבול עולם אשר גבלו ראשונים · וכתב השכן הוא
תבחן כח כל מקבל דבר מושכל או מקובל והדריכהו כפי מה שהוא · והסדר בראשון אשר
הגלה לו יהיה מן הקלים אשר כמוך למעשה בלבך אשר לבא למעלה לא על ובמשורה
כן הבן לכל אדם חקן והמשך אחרי בשם ה' אשר נתן לתם לכל בשר ואשכנם לכל חי
רצון כלומר אשבע לכל חי רצון מרצונו כאשר ירצה כפי מה שהכינו לו · והשתדל בשכן
זה להבא לאיש כרצונו וכמתרי מעלין ואם יתאמר רתיך דברים מגולים אשר מרכת
הנגרר אותו רגון לבו ונגרר מה שתרצה עד שתהפך כונתו אל אשר היה בו מתחילה
ונשה התכלית נד אשר לא ירגיש כן ולא ישיג נתהפך בשם מאיש ובזה תקרא גודר פרצות

חלק ב'

שאן ב' סימן ב' כולל מהות המעלה הגדר כל דבר שאדם מגיין לין
צריך שיבוא אל המעלה קטנה או גדולה שאם לא תכיון לנה נפיה
מגדולתה בלתי השגתה שאין השגתה מורה על כונה נרצון ובמוכה נמישבול המעלה
בלעריהם

בלעריהם הקרוא מעלות מקריה עד שאמי' אם כא לגבול מעלה הכרחית אלא העבנה
שאין לה מעלה שום כנה · ויתכן שאם היה אלא מאשר בלתה היה שאת כבר לא היה מעלה
אמנה לגבולם במזון ובגבול שכל שהוא אלא קשה ממנו שהוא לו יותר היותו מגל חיים לא
יותר היותו כגול שכל או היותה בהתלמו מה שהורך מהמזון שהיא לה הכרחת לקיים
כל מין זמן אחר הנה כמו זה המגל צריך שיבין אל קיתה כונה המתאמת עם ההכרח
הטבעי והוא שיבין לאכול המזון ההגון אשר אין הטבע מכריחו לאכול המזון המזיק
אבל הכרח הטבע שותה יותר היותו הוא שיהיה נגון לכך לא אמצי הטבע מקבל המזון
המגושל ומגולת בדמות כנה ואנשים שאינו כגול כנה ואין מקבל כמותה הטבע בעצמה
המזון המזיק אבל שב אלא במזיק בגדר מגולתה שבונת המשיע הטבע היתה לשמור
טבע המזון מדה זמן כמי הזונה ולשמור מן הנזק ההוא תמיד בכחות ההניה וההפסד
ואם מי שמים בנגהו להגונת הדברים בקש המגול וההפסד הבדמי שמני הבניה כל שכן
שראוי לאי שב המעלה כולה לו שיבין להגול לעצמו במגולתה ואם עשה כן אז תהיה
מגולתו מעלה כגל שכל וכל מה שיוסיף השכל האנושי יותר אלה פעים המכנן אל הגעלה
תהיה המעלה יותר גדולה לפי שטבע וכל שכן שתהיה יותר חזקה ונשלמה עם התבהקנה
קנת ההכנונה השכלית האלהית עם כונתו שאין תכלית אל המכנן מהות המעלה · והנה נודע
לכל משכל אלה שהמעלה המגיעה לו בהיותו בדרך סגן כמבן היא היותו נגדל מכל מין
הנזק במאמריים ואם השכל היה קל שיעוקהו רבים והנא גדרן שב מהות המעלה
יותר חזק ויותר נכבד ואם גדר השכל מגושל ליותר ולרבים בתשועה הכמות ·
ועוד כל מי שהוא מבין המדינה או חלק מחלקיה או מדינה הרבה כביאת מכנן
במגולתן כסדר אנשי כנגן ומהן הקשה נגוור גזירות כדי לגדור מדינה הדור
ומעלה סדרין ממעלה אל מעלה עד שיגיע אל המעלה דינת המזון לנו ואם אל
המעלה היותר אלה נסתים וברואים כנגמר ואם אל המעלה היותר נותר המעלה
התכמה המביאה לידי תיות הנפשות הנצחיות הנה זה האיש באשותו מן הקצה הוא נכל
השומעים לדברין והמשפטים אחרין אל הבלית הרכלונה במעלה שם מהן כל נועם
בכלל הנעימות בהכרח ואת המעלה היא שהגיעה אל מה שהיתה בתבונה ישרה הארץ
בגולם השכל ואם כן מהות המעלה האחרונה שבכל המעלה והנכבדה שבהן היא
השגת התיים האחרונים בנצחיים ובונה בל המעלות הראשונות והאמצעיות היתה
להגיע אל זאת האחרונה הנכבדה ואם הגיעה נשלמה הכוונה הנזוכה בה ואם לאו
נעדרה הכוונה והיתה לבטלה גורם שמשים המעלה האחרונה בכלל המעשה מעשיהם
עם מעשות האדם מכוון להגיע למעלה ואם הקצר או התחסר מהמעשות שלא יגיע

ליה זה האיש הראשון עמו או אחרים ר"ל כמה הדברים מהעולם הגמל כמו שאמר רבינו שבכון /
להמשיגו לו צרכיו ותשלומיו כשלום הנה · ואם לרעת מאמינו מיהו כל זה כשהוא בבר—
הבריאה הכנ"ס ונמצא שלם להורות שזה התיקון רואה להתקן מכנן · ואתם שאין שם
כונה עצמו עליו בזה · ואין לנו צורך להקשות עליהם במחשבותם כי כוונותינו רחוקה—
מכוונתם · ואתם אם לא היה בעבור הברית מיוחדת התפלה לא היה שום דבר מהקיים
כמו שתאמר שהתקון הבריתי לשכת כל עין ואם לא היה בו תפלה הבריתית לקיומו לא
היה נמצא ואתם חמשה התנאים הכוללים הם המקבצים לו ולהשלמתו יש להם הבריתי
כלומר שלא יתקיים כלעדם ומן אחד מן מנשלים כלהו הבריתיים וההכרחיים הם הנושם
הקרובים של חיים והם בטבעם והמשם · והמנשלים הם השלשה שהם רחקיים יותר מהראשונים
והם הראות והשמיעה והריח וזה שאם לא יראה אדם יתכן שיראה וכן אם לא ישמע או לא
יריח כי הנשימה שבאף אינה הריח אבל הנשימה אשר החיים תלויין אינה מכלל התנאים
ההתכן שאנחנו אומרים הריח הוא מנשם ואם לא ישנה בכנו [illegible] הוא ימות אבל אם לא יריח
כל ימיו לא ימות בעבור זה כי עשן הריח הוא שירות ריח טוב או ריח רע או ריח בינוני
והנשימה אם כן דבר אחר אינה הריח אבל אם לא יטעם דבר היינו אומרים גם כן שימות
כי טעם אחר שהמאכל אינו הטעם אבל מפני שאין רצון מי שלא יטעם [illegible] האוכל
שלא תתעורר תאותו לאכול ולא יוכל להשביע [illegible] ואם יעבירנו יקיאנו כי
אפשר [illegible] לא הסבלנו ויהיה זה הדבר סבה מנעו על כן נראה שהטעם משותף עם
המזון ונמצא שהמזון הכרחי להיות כן הטעם הכרחי להיות נכון כן [illegible] כהרגש המשוש
שלא [illegible] שאינו [illegible] ואם הם שהם משכן החיים [illegible] הנה כל שכן שאר הגוף
שהוא [illegible] כהיות הכבד והלב חיים כל שכן אחר מותם ואם כן הנה הברית מיוחדת הנועלת
בהכרח מיוחדת התי בשלמות חי ונכון תכלית דברים ·· ~

חלק ד'

עשן ר' סימן ה' בגלל טעם ההכרת המיוחד בעבור שהתפלה הבריתית
למי כונה המיוחד את בעל התפלה כמו שבארנו ויראה כי ההכרת
הוא הטעם בעצמו אבל השען יתבאר שהטעם ולא ההכרת וזה כי ההכרת אם היה ואשר
להעברנו היתה מיוחדת לכולה ואם היה בברת כלתי מנשל לא היה מיוחד בעל המעל
כבונה נרצון · אבל טעם ההכרת הוא שראוי לפקס ממנו מה היה בדבר המלו בברתי הנועלת
הדבר מלו ונתונה זה הטעם הוא מכלל סתרי התורה וסודות המיוחדות ושלא נשען בהלו
דעת כי הטעם בזה המקום ר"ל סבה ומי שהשכל שהמחויב המיוחדת בבחינת עצמו יה'
שמן הוא סבה ראשונה לכל המיוחדות כבר ישכל שכל הדברים יש להם סבות הבריאות כי
המיוחדות נמשך מסבה לסבה עד הגיע אל סבה ראשונה של מציאותו אחר שאינו סבה לדבר
והוא

והוא תפלה לסבות כלם ויהיה כל מה שכון הסבה הראשונה אשר אין לה סבה וכן המציע אשר
אין סבה שמה ומסובבה כלום עלות ועלולים ומסובבות כבכרם והסבה הראשונה היא
הגלה ית' שמו והסבה האחרון שהוא העולל אשר אינו עלה סבה לעולם הוא שכל האדם
המשיגו לו כתבול אלה אשר אין אחרין דבר לעולם ויראה זה לסוף הסובבים העליון אשר
אין עליו סוף והוא הנמצא ונאמן מה לפי שתי הדעות · ולמין המושכל אשר אין אחרין
מין והוא בתי המרכב או אמנם האדם שברנו מדבר מהי · לפי שתי הדעות הידועות ·
והנה כל מה שכון שתי הקצוות הוא סוף ומן בדרך מעלה ומטה · וזה ידוע לכל שיודע
מעט מענין הדבר המשלמות · והכון מזה שאין לך דבר בכל המיוחדות בלא טעם
ואיך יתכן אם זה להיות התורה והמצוה בלא טעם · אמנם של המיוחדות המפורסמים—
והכוונה נביא הטעם יש להם טעם בראשונה גם כן מה שהם מיוחדים את העולם—
כל שכן שיש טעם בדברים שהם פרטי שהעולם כלל לתורה ולמצוה · וכבר בהבין אנשי
התכמה בספריהם שכל מעשה יש ארבע סבות למיוחדות והם החמר והצורה והפועל
והתכלית ובאוכרנו כי התכלית הוא הסבה הנבחרת שבהם ובעבור שמיוחד האלה ואם לא
הגיעה התכלית לא נשלמה כונה בעל התכלית ואם הגיעה נשלמה כוונתו · ואם כן טעם
הברית המנשל מבואר שהוא להגיע אל מה שכוון אל בעל התכלית כי התכלית היא הדבר
ואחר כן המיוחד לו הנועלת ואחר כן שאר המיוחד לו ההכרחי לקיומו ואחר כן המיוחד לו
התכלית · ואם כן הוא סבת ההכרת וההכרת סבת התפלה והתפלה סבת מיוחדת
הנמצא כלומר שלא נמצא דבר בלתי תפלה וההכרת מיוחדות המיוחד הבא להמיוחד
הנמצא ומנשלותיו ואשר הוא הכרתי לו כדי להגיע אל תכלית כוונתו שהוא הסבה—
הראשונה והוא המחכונה בתכלית · וזה מספיק בזה המקום—לפי כוונתנו בזה החבור
ואתם שביאור של הטעם בעמוקים צריך להגדיל מן הספרים לאחרים בפרטיהם
ונתנו מה כוונתנו לקצר ולא להאריך ··

חלק ה'

עשן ה' סימן א' בגלל המספר העשר הדרך · כבר זכרנו שכל דבר הוא
מכוון מהדבר · וכאשר הוא מכוון אל תפלתו והתפלה מגיע ~
בשמירת הדבר ובהיותו מכוון בראוי כן הנק מגיע בהעדר התפלה המכוונת · וכאשר
תהי התפלה הדבר גדולה לפי שתמונה ולהוגה · או קטנה תהיה גם כן העדרן התפלה
ההיא בשיעורה למחברת מספרת ההשגחה וההבנה לפי הגדל והקטנה בעצמה ·
ואחר שהשלמנו חמשה חלקי החלק הראשון בפרטיהם נודיע בגלל למה כוונתנו בהזכרת
אותם בראשית זה החבור אשר בו נעשה יתשבו חשבו שאינו מעשן כונת המחבר ואמרת
כוונתנו בזה היא זאת · כי טוב התכלית תכלון מיוחדות האדם הוא בעולם הזה כדי שיבטל

המושכל הראשון שהוא השכל בראשון העליון המשכיל כל מושכל אשר תחינו בחשבון
בגלגולותיו הכוללת כל עצמותם וכל מה שיוסיף כל משכיל ומשכיל להשכיל יהיה
יותר נכבד ומעולה מזולתו והוא נמשך מזולתו מפני שלמטה מהמשכיל ההוא שיהיה
מהרמה לו יותר מזולתו ומהמוסיפים שכמותו וכל מה שיוסיף צמצום מיעוטו
יתרחק ממנו וינסיך רוחק כמה יתגבר ויעמוד אם לא ישתדל להוסיף בה שלמות
אותו וכל כהתגבר ויעמוד בהיותו מתקרב לזמן השיבה והם ימי הזקנה והשיבה
שאז הוא מתקן בלתי היותו נמכן לקנות חוקה שהוא החכמה כמו שנאמר
בישישים חכמה ואורך ימים תבונה · והנה מוסיף להרחק מהבל בגלגולם
הזה בהתקרבו אל מדרגתו ממנו בשכבו הנה הנה יוסיף רוחק מהשם בכל יום
יום · וזה הפך עם הזקן וחשב שהתחכם הנה הוא זקן וכסיל · ואשר
יתאוה לשוב השם יגמור לזה שיבנה קנו בשמי קדש שיגבהו נביך שיתגבר
משנתו ואם שנה שכבנה עוד שיגברהו כמו שהיא רבות מזה שיגלגלוהו
לעין שנה עולם ולא יקיץ · והנה שיגרושהו מאתר שהזקן אין עת הזקנה
זמן העבודה שינסר מהם וישמור כגם מעות קנין במחשבה שהוא העבודה
אלו כבר היתה בטבע ואין צריך לו להזהרת קנין · והעבר שאמר שהעבדון
סבתם הכנה והוא בעצמות הכחות המעולה הרבה מהם בזמן בבחרות וגושם
בזמן השירות ואין לו בגשמו בזמן הזקנה להוציא דבר לגשמו ואם יש לו מן
מיעוטה בלבו בזקנים הוא ומי הרבה בכח כמחשבה לא בגשמו כי הכח הלא
לתוצאה לפעול וזה שהסבה הקרובה לעבודה בטבע היא רתיחת הדם והחום
המתקר מאד והוא בלתי תמיד חזק שבבר נזכר עליון כח הטרה בבחרות
שבעתם קר וכו׳ והעבר מפקד תלקין שהוא רבה הגוף המורכב ממנו ·
וכל הדברים הקיום שבגוף כמו השתלה והגדין והמלו והתמכנשם והשגע
וכל נמשך להם שאין מרכזין בחיים הם מותם אם בזמן שהם רותם כל שכן
אחר כן ובעבורם נמצאים המעשים שהתמעטה כם קרובה · וגדל כן תלגו ·
הבינותה הזקנים עם הזקנה · ואחר שהוא מן מהעבודה עשה הזקן התלנם ·
ואם המורים יוכל לחשוא במין ובלבבו אמר שהעבודה שיתעמה בבואה מקננת
ראשונה שהם כמה נוהב והמעשה הנה תשאוה ונכנתו בזה בחלק השני ·
ואולם המדגה אשר יתאוה לקיומה ידוע שכן נמשכנה בלם אחר המיתה
באמת המיוחדת והוא סוד הדבור הנאמן שבשמירת הדברים · וגם העבודה ונמשכן
אחר הרמב הבא נכבר אמרו חכמי׳ ז״ל כל המורה כנגד נומר בכל התורה ובל הנעמד בה
במורה

במורה בכל התורה כלה הנה כבר אמת הנאה שכל התורה כלה תלויה בשני הדברים
הראשונים · ואם לא יכרי אדם איזה דבר הוא הנקרא ע״כ בכלל ובפרט לא ידע לבחור בה
בלבו ואם יבחר בה בזמן זה אינו מסכן לעולמה ואעפ״כ שהוא טוב ורחמנא לבא בעי ·
ואי אמור להבין מהות ע״כ בתכלית ההשגה כי אם בעבודה ידיעת השם הנכבד והנורא
ומפני שזו ההשגה אינה ראויה אלא למי שהוא זקן בחכמה נבחין מפני שישיג בחכמה
אמתת הדברים על בוריין נשיג במדין תולדת ע״כ וחנוך הבחי׳ הסיטמן למסרה לחנוי ולתנעג
מפני שאנו רואין ואמ״כ שאין כל הדעות שוות בכן מדרגות ואמרו שידיעת השם צריכה
אל הנאים הרבה כדי שלא יתאוס בם כן היודע את השם שכבר מער עצמו מכל מה שקנס
בהכרת ידיעת השם בבינה אלא ירו לעשות · אבל הראני הנה לאמור שהשמירות
כי לו מקיימת לו ואין לו בכרמונה הגוף והנפש שטשהם צריכים זה לזה ובראות האנה
עם הנקנרה כי המשעה לשעהם יחד בזמן אחד · ואעפ״כ שהאנה דומה לגוף והנקור
דומה לנפש שהרי הנקור מוגע את האנה והאנה מתגעגע והיורע להשגע את שעהם
דומה לשכל המנהיג את הגוף והנפש יחד · והנה כשירצה אדם למסור קבלה את ידיעת
השם צריך שימסרנה לגוררי המדרגות שהם אם לא היו מוכנים מדות כתוכם בגופם
שבלם הטבעי החוק גוזר שהיו מתרשים אותם מרעבם שהרי גדר המדרגה דומה אל ענין
הלימנה אל אנשיה שכל אנשי וזה כשרתך שכל אלהי עם אנשי · ואחר שזה
כך כל שכן שזה המקבל השלם לא יפרק שום גדר ישתדל בכל כחו לגדור מדות במקום
הנצרך לפי הדור והזמן ··

החלק הב׳

סימני אותיותיו ונ״ה ט׳ חלקיו חמשה ועניניו חמשה
והם סמ״כ״י · חלק סימן נ׳ ענין א׳ סימן ס׳ · כולל כל המצוה כל מצוה ומצוה מן הבינ׳
מצוה אשר צוה לנו משה רבינו ע״ה על פי ה׳ כמו שנאמר תורה צוה לנו משה מורשה
קהלת יעקב · היא כלל תכליתה קשורה בסוד תורה שהוא בפסוקי׳ תרי״ג וכן קשורה
וכן כתו׳ את ה׳ אלהיך תירא · וכן ויראת מאלהיך והוא סוד יראת שמים · וכן כתוב יראת
ה׳ ראשית דעת חכמה ומוסר אוילים בזו · והנה תרע שנאמרו מן תרי״ג כ׳ מצות
והם כ׳ קשורות הקשה הראשון הוא בתכלית המעלה שאין מעלה אחריה והוא סוד ידיעת
השם ואם תמצא נהגים אל תכלית הצורך להיותך שכל נברר וזה נמשך מכל כבוד
חמרי · אבל צריך שתרע ממנו מה שאינך ראוי והיות ספל בו מתר היותך נגאל עלם
אלקים ובעל חוה אלהים ז״ל מאיך המושכלים ומנהיגי הכחות הרוחנות והטבעיות מן
והנפשיות שלך עתרתה ואם ורה תורה הרבה אל התיוק עוכה לנפשך כי לכך נבראת
כנמר להבין הרבה לא להיות כבהמה בצורת אדם ·· והקשה השני הוא בהבלו,

הפחיתה שאין אחריה פחיתה והנה הפך מידיעת השם שהוא הרחקה מאמין בהבליות הנזכרות
והוא שגם תהיה סכל מידיעת השם לגמרי מכל צד נסכל מנה ואין לך עליו לא אמונה מקובלת
ולא מושכלת הנה או אתה כמי שאין לו אלוה ומי שאין לו אלוה אינו אדם · וכמו כן אם יש
לך עליו אמונה מקובלת בלתי מושכלת אתה תלוי בין האמת והשקר שאינך יודע אם
קבלתך אמת או שקר · ואם היא אמת ואתה עובד אלהים לפי קבלתך אתה עובד את השם
באמת אבל במקרה לא בעצם וכמו שעבודתך מקרית כך גמולך מקרי · ואם היא
שקר ואתה עובד מה שאין לו מציאות לשם אלוה נמצא עובד ע"ז במקרה ואבא תחשב
לעובד אלוה על כן ענשך גדול מגמולך · וכמו שאתה תחשב לגמול בעבור עבודתך
כן ראוי שתחשב שאם לא תגברנו באמת אתה חייב ויענש על העדר עבודתך אשר אין
לו תמך בה · ואם כן אין השלמות העליון המבוקש ממך שתגיע אלא בשיון האמונה כי
אם כשיעריך מציאות השם ויחודו והיותו בלתי גוף ובלתי כח בגוף באמונה מקובלת
ומושכלת · ואם האמונה הראשונה שלמה עמך כל מעשיך יהיו לשם שמים · ואם היא
חסרה חסר כל מעשיך יהיו לשם הבלים · וסוד שם בן ד' אותיות הוא שה"ש לפי דרך
הקבלה מתי הראשון על עצמו והוא כעצמו עוד על מתי המאחרין · ואמנם מתי על מתי
ומתי על מתי כלומר זה על עצמו וזה על עצמו יהו"ה ש"מ · ובשמים אותו מלא כשמאו
על שמו נעלה ר"ס תמצא סוד זכר ונקבה נגמש והנה עולה י"ה ש"מ [illegible] ליד ג' מהם
סימנם יעקב ומ' מהם סימנם יצחק והם ב' מדות אמת ופחד [illegible] האמת כוללת
ידיעת השם שהיא מדת הגולה · והשנית כוללת יראת השם שהיא יראת המהל והנה אחר
שתשיר שתי הקדמות הנזכרות באמונה ועוד לא נהלו כמעשים תשיר מזה תורה ומצוה
מן שנאמר מפני שתלמוד תורה מודיעך דרך המעשים ההגונים שאלך בה נדרך המעשים
ההגונים שהרחק מהם ומפני היות כל המצות נמשכות אחר האמונה על כן כמספר
שנם לידיעת השם וסודם זה שמי לעולם וזה זכרי לדור דור · כשתחבר זה שמי ומצאת
שס"ה ובתחבר זה זכרי תמצאם רמ"ח · מחבר שס"ה עם רמ"ח יעלו תרי"ג · עוד תחבר
עוד י"ה שמי ותמצאם שס"ה ותחבר עוד ו"ה זכרי ותמצאם רמ"ח תחבר יעלו תרי"ג
וסימנך משה רבינו שיש כ' מן רבינו עם משה ויהיו שס"ה ובהו רבינו ותסר כ' מן ב'
ישאר רמ"ח בתנה משה רבינו וברכתו [illegible] לך י"ה מחכמתו והנה שס"ה מהם כמצות
התמה ורמ"ח במצות ודברי הערים [illegible] שהוא כנגד [illegible] עבד השם [illegible] מצוה כמו
לרצון שלא נבראו כך [illegible] אם לשבור עובר [illegible] שהכוונה לא [illegible] זה שהרי
הם כמספר מצות עשה אם [illegible] אתה עובד אלהים אחרים · ואם
יהיה מקרה הנה אלהים אחרים על כן ראוי שתעבוד את השם שהוא אלהי ושהוא כנגד אלהים
אחרים

אחרים ככל אבריך במצות עשה · ואם תשכל את השם תנה עבודתך שלמה שכל אבריך
יתעוררו ככל תנועותם אחר כונת השלום התכלית ההוא באידחת ככל הבלי [illegible] ·
ואם כשעת מאוד נתתך ומאכלך ומשתך כן התענג [illegible] הזמן בהבלי להמשיך
אחרין כמעשיך כי אם במקרה או כבחירת עוב הגוויות ועל זה היו מצות לא תעשה
כמנין ימות החמה שס"ה לרמוז שלא תעשה מעשיך על פי הבלי הזמן · ומפני שהתכלית
נפרדת לא יותר נראה [illegible] מהתלמידים משנה לשנה ומשתמשים [illegible] ומנה
איכוי האדם הם [illegible] על פי השמש השמאיים [illegible] בשנן להזכיר [illegible] שהשמש
המתהפכים המשתמשים משנה לשנה כמיון ההשגה המרומות והמורכבות אשר הם כלם
הבל ורעות רוח [illegible] לשעתן [illegible] הולך ואין להם שום השארות
כעניי [illegible] לא כעצם ולא במקרה כי אם [illegible] קטן מרומה · והנה כל המצות
שנצטוינו עליהם באו לנו כבמות הקדמות להשגה שאם אין הקדמה אין השגה מושכלת
ואם אין השגה מושכלת אין אמונה שלמה ואם אין אמונה שלמה אין עבודה קיימת
ואם אין עבודה קיימת אין גמול נצחי ואם אין גמול נצחי לא השלים הנבראים מאהבת
בריאתם · והמשל כזה מי שלא הלך בשוק לא קנה מזון ואם קנהו ולא הביאו אל ביתו
לתקנו לא יבשלהו ואם לא שמהו בקדירה אחר שבשלו אם הגיע לפה לא יאכלנו ואם
לא אכלו לא יחיה בו ואם אכלו הגיע את תכלית כוונתו כי כשאכלו כבמות שנה ובאיכון
ממזון וחי בו · כן המצות אשר עשה אותם [illegible] הקרובה לה כשוב [illegible]
שהמסיר הראשונה ואם קיים השנית צריך עוד לקיים הקרובה לה ועל זה רמזו באמרם
מצוה גוררת מצוה · וכן העבירות זה דרכן כי עבירה גוררת עבירה · ועל זה נרמז
באמרם שכר מצוה מצוה ושכר עבירה עבירה ואם עלה ממצוה למצוה מן מקטנה
לגדולה מן הגדולה לקטנה לגדולה יתכן שיעלה אל סוד התכלית האחרונה · וירצו שמי
שהגיע אל [illegible] כל המצות בהלכתן שאלולא לא היה מצוה להם הוא היה מחדש
ומקיימם כל [illegible] כהיות להם מצוה שלם [illegible] אפשר [illegible] להם לעולם ·
ועל כן אין ראוי להוסיף עליה ולא לגרוע מהן · ואם תאמר כרעתך שאחר שעלה אדם
אל המעלה העליונה מהן והיא התכלית האחרונה שהיא ידיעת השם [illegible] מה יצטרך
להם · הנה הרמז [illegible] שיצטרך אליהם האדם כל ימי חייו [illegible] שהן לא [illegible] עליהם
לשמרן [illegible] וגמור בכתם כנגד יצר הרע ולהתחזק כח יצר הטוב ואחר שלא
יתבררו מהאדם כל ימי חייו [illegible] הנה אם לא ישמור המצות יתהפך בכונת
השם [illegible] ויוסיף הכל מה שהרויח כל ימי חייו ·
ונגד [illegible] להשם [illegible] שכרא [illegible] התורה [illegible] ימי [illegible]

והשלמה לא נמצא כלל השגחה אבל סדרו תמיד ענין · כן התורה והמצוה אשר שמה מקום
לתכלית אחת ולכן צריך אתה לשמור פרטן וכלן בהשגחה גמורה תמיד ובעבור זאת לא לעבור
תמיד השכחה מה שאמרה כן אם לא תעשה המצות תמיד יחלש כח ויתבך הטוב ונהפך לא
תרבה · ומה להודיעך בנתינת כלל המצות שאינו יודע אופן אם אתה כמו שכל תכן [illegible]
השם בכל מצות אחד ואת הפעולה הזאת הנראית בזה בחלק הטוב · ואם לא נכל מה
שאינו יודע כאומרך בנתינת שמירת המצות אינו רואה ושוכן בפני שמיעה ושם היתלמים
ואחר שהודעתך זה כלל אשלים לך ענין כמה שעברה להודיעך נוהג בזה החלק משען היין
האיש הזקן יכול להתנהג בשנים וכלהו והנה בענין הדבור והמחשבה שאמר שהדבור הוא
הכל שכן נברא האדם משאר בעלי חיים עם המחשבה הוא משכלות האדם והתבונות
שבסגולתו הנה ניתן לחשוב שתעם בכל מתוא בעבור על המעשים והוא עמו יותר
אחר · הנה אודיעך את זה כלל בקיצור · דע שבעבור ראני להתרבן על הענין שכן
יוכל להשלים חמן קונו יותר מזה שלא ישלים חמתו ממה שראוי להם או [illegible]
הענין הרחוק מחמת קונו · והענין הקרוב של תמן השם יותר הוא המעשה
הטוב · והראיה על זה שהשם ית׳ אמר שדברו היה שלם בעצמו ומחשבתו
שלמה אלא עד שהוציא דברו ומחשבתו לפועל מלאכתו אשר עשה ושן כל
מי לא נודע שלמותו ונעלם שאין לו ערך בכך הנה אנו רואין שחסן בזה
ובכר עשה עד שהשלים שהטבע הנבראים משמש הנמצאים ואם לא היה
בעבור מעשיו מי היה מהמשיגים אותו ונעלם שהמעשים לם כן מגונתים
עם המשיגים והמשיגים לם כן עושים · הנה הודיעתך שאין השגה למי
כן שלא מהנך הפועל במעשיו אשר הם יעידו על מעלתו · כך על דרך משל
בענין הזקן שסבר חלש כחו · ואם יאמר כחו מה שאומר ראש
מיד ייחס לו השלמת המעשה הרע ויקראהו ארס רע ואם יאמר דבור טוב
ייחס לו ערך ויקראהו צדיק ונעלם מחשבתו אין בה שום דמיון ואם
יתעצם בהיותו סבל דבר נסתר על פנימיותו אבל אינו נראה שום על [illegible]
המעשה שאם תשב אדם לעבור עבירה אינו נתפש על מחשבתו עד
שיוציאנה למעשה · וכתוב הדבר להפך · ועל זה רמזו ז״ל מחשבה טובה
הקב״ה מצרפה למעשה והמחשבה רעה אינו מצרפה למעשה עד שיעשה
מעשה · וזה מכלל מדות הרחמנים · ועל כן אין התכלית המחשבה והדבור שהכן
כלו המעשה והמעשה הוא הלימוד בהכלין ושנעלם מה שנדבר ונחשב · ולמגלו
השכל הטוב בכר מלות לו סוד כלל כל המצוה בהגנת דברים לפי הענין ··

חלק

חלק סימן

ג׳ שנן ב׳ סימן מ׳ כולל מהות תועלת המצוה כאומרי שכל
מצוה קשורה בחברתה והעולם כלו לעבור שכלו נקשר
קשרת בקשרת והנה כל איש אחד כמבהר ונכון בארבעה נגף האדם לעבד
את שכל אלכבין מקשרים קשרים בקשרים ונפסקי התורה לעבריס שלשים שלה
מקשרים כלה ונרצע מזה סוד מהות התועלת כל מצוה ומצוה כמו שיודע מהקשרים
הנקשרים יחד הנקבצים מהות התועלת מצוותם והקשרים זה בזה וזה
שהתועלת כמה שיבנין בו התועלת יתכן שיהיה נמצא כתחלת הענין או בתוכן או
בסופו או כשלשתם או בקצתם רק כענין המצוה שכל מצוה ומצוה נעלם
כמו שתמלא יהיה התועלת בה כמו מציאותה בעבור עצמה תחלה ואגל
אחר כן הבא של התועלת אחר שאינו נמנע להיות כמצוה תועלות רבות
לפי ענינה המצוה אותה ית׳ ונהיה התועלת הטבעת שבכל תועלותיה חוץ
המכוונת האחרונה מהשם ית׳ · וכבר כמו החכם בעל המורה ז״ל שנן
זה בעצמו כמציאות הגלגל כמו שנודע מספרו הנזכר מורה הנבוכים בחלק
שלישי ורעהו משם · ואחר שמצות נקשרות זו בזו כבר התבארה מהות
תועלתם כלל בעבור הקשר אשר ביניהם ובין ידיעת השם · ועל זה האריך
חכמינו ז״ל על המצות הוי זהיר במצוה קלה כבמצוה חמורה שאין אתה יודע
מתן שכרן של מצות —

חלק סימן

ח׳ שנן ג׳ סימן ד׳ · כולל הכרת מציאות
תועלת המצוה ידוע שאחר שתועלת המצוה היא להמשיך רצון האדם לעבודת
השם ולהדבק בסגולתו ית׳ אם לא היה מציאות הכרחית לא נכון המעשה
לא היה השם מקיימה והשגה ואחר שהתועלת היא תכלית המצוה הנה
מציאות התועלת הכרחי יותר ממציאות המצוה והתועלת נחלק לחלקים
ידועים קצתם בעולם הזה וקצתם בעולם הבא · ואם כן הנה התבאר לך
שזה הקשר דומה לקשר הכרת מציאות המצוה וקשר הכרת מציאות התועלת
וזה מבואר אין צריך להאריך בו יותר מראי ·· והתועלת

חלק סימן

ט׳ שנן ר׳ סימן ר׳ · כולל טעם הכרת המצוה כבלל
מבואר הנה שאדם משיג את קונו · ושומר
מצותיו ויראו מאתו הוא אשר ראוי לומר עליו שבעבורו נברא וכמו העולם
מתר אחד · ומי שראוי לומר עליו שהעולם נברא בעבורו יתבאר לברא שיש טעם
גדול יותר שכשו להמציא לפני מצות הכרתיות ומנוולות וזה שאם לא

בין המיתה מכריחות את האדם ומושכות דעתו אין לך כבל כשלו תים תי יוכל ניורע
להרשיע כמו האדם ולפיכך לא היה אפשר מבלעדי מיתה שתשלמנה החסרים
ומחסרונה מהחומרים עד שיסדר כל חסר כסדר שלם והמוסיף יגרע שישתנה עניינו
והגורע יוסיף עד שימצא דרכו וזה כלו הנה התכלה שהיה כדי שישלם השין הטבעי
הכלל ויצירת האדם ברוב הנהגה ישבה תנויה ויהיה כל איש שכל דומה לשאלו שכל עד
שיגלם המכוון במיעוטי היוצאים מהם לפעל ואחר שהוכן הנה יתבאר לך טעם
כל מיתה בכלל וטעם הגעלה וטעם הכרת מיתוניהם ז"ל המיתה והגעלה העלה ממנה ..

חלק סימן

ישן ה' סימן י' בכלל המספר הערך המיתה אחר שנודע
שהעלה הגעלה המיתה היא להביא את כלליה לחיי העולם
הבא . הנה המספר הערכה כנגד הניה מיתונותה ועליה כמון באמלכם הני מתאר המספר
מיתה כנגד שכרה ואכר מיתה כנגד חמסרה כלומר תרגע שכמו שההגעלה גרולה כן המסרה
גרול ומה גרול המסר המיתה כהיותו סבת המסר חיי העולם הבא אשר הוא המסר עשר
אי אפשר למיתה עבורתו עד לעולם כמו שאי אפשר לפסור מה שהרבית נשבה לעולם .
ואמר שקרמנו שם הפרקי הראשונים בנקכיה על שען הכרתי וגם מנשל מאר לבוננתינו
נשנה ורבר עוד במשנה החלקים השארים כנגבי ..

החלק הג'

סימן אוגוותינו כל חלקי כ' ונעוינו ב' וכתיבה מ' . חלק
סימן כ' בכלל ענין א' סימן כ' נגלסהרי הלשונות כל לשן
ולשון הנותרים מתפשט בכל אומה ואומה צריך להבין שאין הכוונה ומשנותיהן לפי טבעם
האמונות אלא כפי והעתיק השען הנתפס כנגבו ונפש זה האיש לא זכה זכ האיש האחר והיה
הלשון עם חמשה חקומות הנה כל מונך למעלה העתקה בנתפכבה היינו ז"ל כלשון
לשון האומה המנסבם והיה נודע ונתפרס לכל שהלשונות רבות אין מחות משכנים לפי
שהאומות הנכרות בחקיהם ומנהגם גם כן אין מחות משכנים ואם הם יותר אינן נשונות
וגם אינן רחוק עד שאמר היה הרבר כן ז"ל שהיו האומות יותר יתמיד להיות גם כן הלשונות
יותר ואולי היו מפרשים המקובל כבינתם שכנים אומות שהם רבות ט שען שכנה אין
שכנים ונותא בשביעות סכל לפכו על רבי בלשונות והכל עמה האומה חייב שני
חנקיה ורתר נקרא שנוה וכל לשונה וכל כבבה אחם העשום השיתאים כנגם כל
האומה וכנגם ולבה בכלל וכפירש הכל יוצאין ממקור אחר ואפשר לומר עליהם שכם
על כוונה אחת כלומר שאמונה אחם הנמצאים אחר הטבע לא ישתנה פם רבר אחרון
כי אם במקרה . וכבר נודע שהמקרה רובו משתנה בין הרצון והטבע . והענין הטבעי
אי אפשר שישתנה אחר הטבע ואם ישתנה בו רבר לטבעו המנקים ונעורי השלא כרצון
האלהי

האלהי יהיה על יד נבוא להצריך נבואתו בחלק מחלקי המיתות הטבעי ולא יהיה כבל לעולם
שזה נמצא לעולם עכשו קיים אי אפשר שרעתו . גם יהיה לשומעי השני להכרת שען
מבלעדי הצריך נבואה הכבוד נאולם לא יהיה זה כי אם אחר השנה מהשגות השם הנכבד
וכמו הכרת הרבר המשותף בין האדם ובין החלקים והוא להוריע ורואי השם יש אלהים
שנמצאים באדן כי דבר בשני יקרא כאמן בשיקרא ולא יתכן עמוד השני ההוא משנה
מאשר הוטבע עליו בתחלתו תמידי אבל יהיה נמר שני שם בסוכו של טבעו על הקו
הראשון . ובסוכו יתאמת ויתקיים הטוב שהיה מלא באמת . וכבר יקרה גם כן
בשמים בתנועה החלקיית הטבעית לא כבליה ולא כחלק מהחלקים הנפשים כלומר
שישתנה כוכב אחד ממשמעות טבעו . כי חלק הגשמי העליון קיים בעצמותו בקיום
הרבר הנקרא כל כהתרגשם ולא נמר שלא שקיום הרבר שהוא כלי עלה סבתו הקרובה
הוא מיתונות בחלק העליון והחלק העליון מקיים את כל התחתון ועצם שמשמון החלק
כל והכל בחלקים שאין בעליונים רבר משתנה לעולם בעצמותו ולא בכל מקריו כי אם
בחלקי בתנועה המקומית הסבובית המושכבת בגלגלים שכל התנועה שני ואם אין כל
שני התנועה . והנה תוך המיתונות הכרל האומות היה תלה משני התקומות העליונים
והתחתונים שכל העולם הוא כמקום במקרה והחלקים צריכין לו מקום לו זמן ומין האדם
הוא כל נחלקי רבים להתפשטים ומשתתפים מה שהוא כל נחלק . ויקרא שם הכל
הראשון והחלק האחרון שבכל בנוה והוא שם אדם הפרטי ושם אדם הכללי שהוא שם המין
ויהיה זה כנקרא כשם כל כל הכל אשר אין אחרית כל ברמות סוף הסוגים שאין עליו סוג על
דרך משל ויהיה זה כנקרא בשם חלקי חלק החלקים אשר אין תחתיו חלק כרמון מין המינים
אשר אין תחתיו מין על דרך רמיון . ואם מין המינים כאישים מורכב מרכים גם אינם
האישים מורכב משפרים רבים . אלא שהכבל פישתם בהיות הרכבה מין המינים
מנסררת מחלקים מחלקיה . והרכבה אם האישים מורכבת בחלקיה ולא גשמים כלי
מרובקים . ואלה גשמים רכים מרובקים . וכבר יאמרו שזה היות לכל איש ואיש מבעין
כמו עיניו כמו שיש לכל אחר ואחר מהין כמו עיניו . וכמו שיש לאלה בתות מיותרים
וכללים כן לאלה כמה מיותרים וכללים . וכבר רמו כל חלקי העולם לעוף האדם ואחר כבלל
ובחלקין . ויתרין אדם מורכב כלומר משלו לרמות העולם אין לא לאחר משאר כבלל תיים
ממש היותו כולו שכל מורכב מגשמים רבים ובחלק ראשון של המרכב גם האלהי ז"ל זה
הסוג בעולם ואין מן והטובה משם והרבה מכל איש ואיש מהשלמים כנגמר וכבמשם
ושכלם הנה נמצא אלא עניים והוא יותר משמע לכלם . ונפשו אחר לכל אלא שיסדרן

במעלה ושמש היות השמש הלהי רב. מבלי חקר כמו הנמצא אצל המקבלים שהם בלי חקר
כשתחשוב הכוכבים והגלגלים והכוכבים ממין הארץ היה ראוי להיות זה בשמש הקרוב לאלוה ית'
יותר מהשמש הנשמע על השמים כתכליתם שהם קדמון מקבלים שמש והם בבלי חקר ·
ואינו דומה מי שהוא בבלי חקר למי שאין לו חקר כמעט כי השמימיים מבלי כמו ארס אין
להם חקר · ע נמצאים משכלי השמים יש להם חקר · ועל כן היתה ראויה זאת המעלה
המעולה הנכבדה המיוחדת הנבדלת מכל מעלה במציאות להיותה מיוחסת לאלוה
ית' שמו ועל כן כתר השם במין האדם להיות חלקו במעלתו יותר ממה שכמר בעלותו
מן העליונים ומן התחתונים וזה מצד שכלו ועל זה אמר ויכרשו כי השכל בפועל כמו שכל
פועל כמעט הוא אורך כל הנמצאים ולא זולתו מן השכלים הנבדלים כלם ואם זה
השכל אשר לנו הוא עשירי הוא הכל והוא המיוחד אצל הסבה הראשונה לכל מעלה · והנה
שמו המיוחד לנו נאמן כמו שיתבאר והנה משם היות מעלו של המספר האחרון · ומשם
היות ראשון במעלה הנחם שמו של המספר הראשון · ומשם היה משל כדמות הגלגל
המתגלגל בסבוב עגול שהוא פועל כאשר היה והנה ויהיה כלומר חלקי מין האדם שהוא
איש הם הפרטים המתחלפים התמיד שהוא של המספר באמצעי העגול · והמספר הראשון
הוא הקצה הראשון בדמות אדם הראשון · והקצה האחרון יורה עליו המספר האחרון
אשר הוא בדמות אדם האחרון · והאמצעי שבשניהם אשר יורה עליו המספר האמצעי
המיוחד שהוא חמשה מצד אחד וחמשה וחמשה מצד אחר ושמה לבד מצד אחר הוא כדמיון
מין האדם אשר בין הפרטי הראשון והפרטי האחרון ועל זה היה הראשון גם האחרון אחד
אחד · והאמצעיים שנים שנים בדמות שהם שנים הם אחד אחד מורכבים · ואם
הגלגל הגלגל יתהפך הדבר הנראה ויהיו השנים האמצעיים ראש וסוף · ויהיה מה שהיה
ראש אמצעי וכן מה שהיה סוף ישוב אמצעי · · וזה סוד השם הנכבד · ודע שזאת
האמצעות הקודם לאמונה ולעשות התחייב היות האמונה מתגלגלת בממשלות מגן
לגן ומגן לגן · והתחייב היותו השגחה מתהפכת גם בדמות הכרובים וכדמיון להט
החרב המתהפכת הנזכרים מקדם לגן עדן כדי לשמור דרך עץ החיים ומתהפכת זה
השם התחייב התהפכות הרעות והתורות לשני האומות נחלק אלהותם ולא עבר אלא
שבל התנועה מבכות אל ישרה היא מתהפכת בדמות הפכי התנועה בשם המיוחד ותמורי
האמצעיות ההרמז של תמורי שם השם · והנה האמונות שהם תמורי הכבוד · וכמו שתמורי
האמצעות נמצא בחמשה מקומות והם ד' יסודות והשמים · כן נמצא הדבור בחמשה
מקומות הפה · ואמנם אמת שהתורה אין פרטיה ואין כלותה התחייבו להיות התגלגלות
באמצעות

באמצעות כלות וזה כלו התחייב מהשם שהתנועות אין אם כן כלות ופרטיות · וכן התנועה
הלשונית כלן מתגלגלות בתורה שזה כחמש התנועות ראשונה · השלש שמימיות סבובית
והן ממערב למזרח וממזרח למערב ונשיאותיהן כשתי הפאות ימין ושמאל · ואמנם ש
שהתנועה סבובית כוללת את שתיהן והיא אחת בעצם · והשמש יסודות ישרות והן מלמטה
למעלה וממעלה למטה · ואמנם שהתנועה הישרה כוללת את שתיהן והיא אחת ונמצא
שהתנועה כלן נכללות בסוף הסוגים בשם התנועה ונחלקיה שתים ראשונה והן הסבוביות
והישרה · והם מיוסד לתנועה · ותחת הסבובית שלש והן מזרחית ומערבית ונעתה ·
ותחת הישרה שתים · והן עולה ויורדת · כן שימצאו בדבור עשרת מאמרות מבלימה · כי והנה ראשון
בכל לשון התחייב המצאות בעולם · ומשם שהאמונות ענינים מקריים צריכין של מנהיג
להנהיגם בכלל התמיד · והמנהיג צריך שיהיה נחלק לשני חלקים אחד מנהיג ומהנהג עם
המנהג התחייב להיות באותיות המנוקדות שהנקוד כח בתנועות התנועות עכון שלשה · והם
הדבר הנקרא עצמים ונקודים והם לאותיות הנקוד כנשמות אם הן מתגלגלים ומהם
טבע שמשמשים והם של שהתנועתם מקריה והתנועה האותיות עצמיה והתחייב על זה
להיות לכל זה מנהיג כלומר מתנועע שהוא מניע הכל ומתן ד"ל שהוא נברא מהם השרשים ומשפיע
עליהם בהשגחה · והוא השכל הפועל המניע כל הלשונות והוא כלומר מתנועע לא כשהם ולא
במקרה ר"ל השכל האנושי הפועל במין האדם בפועל מדבר ובכח מדברים · והוא אשר שם ה'
הלשונות אחר היותם דבר אחר מוכן לכל מדבר שבם היות הוא דבר אחר של שהוא כלומר מוכן לכל
מדבר והיה סבה זה סוד האומות כמו שכתוב בסוד הפלגה מן ויפץ ומן כלל · כי בהתחלה
זאת האומה בהורן וגו' כהגה והיא בתכלית הרוחק מתפרדת והלשון של זאת מוספת לסבובית
וגו' זאת לסבובה ואין לו רואה לזאת ואין כי שהם מצא ונתן יפיה זה הרוחק שכן שתהם
במקום סיבה להיות לו כלומר מבונה לשון תפרדתה כי כבר נתבאר שהלשונות הן סבובית
והדבור טבעי ואינו הסכמיי · ואין טבעו מבריתו לאדם להיותו לפועל מה שהוא לו בכח
אמצעי כדבור והמלאכות כלן שאם לא ילמדנה האדם לא ידעם לעולם · והם הנמצאים באדם
בכח עצמיי ואינו לו כדמות הפתרות והנקנה שהם אצלו בכח תמיד שיצא לפועל ואין לו
מזה מונע כי אם העדר ענינות לבד ועל כן המצאם ההם לא ינתן לאדם מצד למוד והרגל
של מצד טבעו · וידיעת המלאכות והפכה הדבור הם בחוק נמשלות צריכות של מוציא מכח
לפועל · ואם לא ימצא מי שיוציאם לא יצאו לעולם לפועל · ומשם שהאדם כשלשהוא בכח
לפי טבעו אם ולדהו יקבל ואם לא לאו · ומשם שהוא מרמה שאין לענין ואם אם לא לחד
אחד שהאדם מה שלמד ונו' עניני אמצר שימצא שלו מתרבה לעולם במקרה כלם ולמוד ·
או יורש פועל אחר של פועל אחר ויולד מהם פועל שלישי כי הכל נמשך אחר הענין הטבעי ·

והנה על זה תמצא שתי אומות שהן קרובות זו לזו תרע זו לשונה של זו וזו לשונה של זו ואולי ימצא
זה הרבה באומה באחת ואשר באומה השנית שבשתיהן ואמנם כתוקף הקירוב לא יבוא זה אל זה
והנה קרה ללשונות מה שקרה לסורות · ואעפ שהלשונות קרה בהסכמה והיתה הסכה הרוחק
שביניהן · ולסורות קרה בטבע · אבל הסבה היא אחת לשתיהם והיא הרוחק · וזה כי היסוד
בחלקיו קרובים למקום יותר מהם הוא והנה הם בחלקיו גם כן · ועל כן היה קל התהפכות
האש לאויר והאויר לאש בחלקיהם הקרובים וכן באויר למים ומים לאויר לחלקים הקרובים
אבל העפר והאש ההתהפכות קשה במקומו ומפני שביניהם מבדלת ברוחק וקל בהתקרבם
בקירובו · וזה התחייב מן היות התמר של הארכבה יסורות · תמר אחר ראשון לתרכובת
ככלל · וכן קרה ללשונות כי נולדה מפני היותן גם כן ככלל חמר אחר והנה הדבור
בכלל שחלקיו כ״ב אותיות · וכבר נדרש הענין שקרה ללשון מיוחדת שתצא זה על פי כל הארץ
לשפה לשונה ולדבר לפי הלשון שהיא קרובה לה שבתנונה עם שפיה זה סבה להיות פרי
שתגונה באחרות תולה הדבור לשנה כשתתקבץ המלה במיוחד באקום אחר שכבר
יהיה הקבץ ההוא בכלל כל הלשונות אשר כאן והיה סבה שלא ירפאו בלשון אוסבם שניהם ·
והיינו כל הלשונות מורכבות מהרכבה אחת ואחר שהלשון תכלית הכוונה בה להעמיק הבנות
ייתאם לבמה עד שבשיצריך הזמן לא ידע כשלי הלשון המורכבת איזה דבור היה מלשון
פלוני אוני זה מלשון פלוני שלא יתלק בלשון ההוא לגמרי · וזה הדבר קרוב למושכל ראשון
שכבר יקרה היום למי שמדבר לפני כהן הקטעים שתי לשונות ודבקון בכך שהם יתערבו
אצל מה שנושאים אינו כי אם בלשון אחד · ואעפ שהיה צורך להאריך יותר בסוד הלשונות
והיות יכולין לגלות במשניותם נפלאות לא שהיינו צריכין אל ארכות דברים ולא הקדמות
רבות פרי לצורכי שאר ספריהם במופתים ברורים הנה נספיק עד כאן פרט שאמרנו בם
בכלל לפי פנות קיצור זה החבור ··

חלק סימן

ל׳ עתה כי סיבן כי בכלל שהלשון ~~הלשון~~ סוד המיוחד שבכל
הלשונות · פנה כבר הודענו שעיקר כל הלשונות וכוונת שהמנהג הלשוני ישמש את כל
והוא פנה מיאותו והוא התועא אותן מן הכח אל הפועל ואמר שהוא כן צריך להוריע אם כן
אלו עניני אם כלתי עניין אחר שכלן הן מעולותיו ונאמר שידוע שהם עניני אלו לצרך ואם
פי עניני אלו אחר מיאותן אחר שלתאמן הוא הדבור הכלי אשר הוא העתק כי עונות
פרטיות וכן ההשגות המושכלות מהדבור · וגם אחר שההשגה שוה הכל שנה · לא שההבדל
בין הלשונות יפה בהבנות ההבדל אשר בין האומות ובהבנות ההבדל נשאר בין מכתבם ·
נידוע שכל אומה שהיא בעלת תורה ואומות נקיים ומשפטים צדיקים יותר מעולה היא נבבון
יותר מאלו מי שמשפטים על הכל · וכל מה שתתרחק באומה מן הכן הכלליות הנראות היתה
יותר

יותר רחוקה אל שהוא סבה ראשונה להשפעה הרעה שהוא השפע האלהי ההמוני הכבוד הכלל ·
וכבר התפרסם באומות שאמונתנו היא האומה הראשונה אשר קבלה מפי הגבורה · ואין שום
אומה מכחשת זה · ומה שכל מורים כן והתפרסם כבר אין צריך להביא עליו ראיה · ואם
כן מי שתעין היה אלו המשוג מעולה שאר חברין לגונן גם כן מעולה אלו משאר הלשונות ·
והעד שלשונה של האומה הזאת המיוחדת דבראה כל מה שדבר ונכתבה תורה ובמה כל
מה שיכתבו · ולא נשאר לנו שום שיחות שנכתבו על ידי עובדי לחות אבני שן יהיה הדבר
כמשונו לכר · כן יסכל הנסתר והנגלה יחד ויהיו שנהם מאחד או כמתוך להם · הנה נבנה
בלשון קלה שהקבלה נמשכת קיימת עד היום · ואם יאמר אומר אלות היה אבל ראה האומה
בלתי ראויה לאותה המעלה והמלימה באומה אחרת והחליף תקיה ולשונה ובא ומעשם והמיר
מכתבה · הנה האומר דבר זה הוא בעצמו מורה על מעלות לשונה ועל מעלת מכתבה כשל
כתון ואחר שהורה על העקר כאן והקשה עליו מפני ראוות מסרון שלשה מעלות הנזכרות
היום ממנו · גם אנו לא נקשה עליו בענין התסרון המורגש כי אם היינו מכחישים המורגש
לא היינו יכולין לאמת מושכל שהמורגש קודם לו בטבע · ואעפ שהמושכל קודם למורגש
במעלה כמו שהתבאר בדברי חכמי הקדמונים · אבל גם אנו מורה על האמת שהיום שלשה
המעלות חסרות ממנו אבל לא על דרך תועה אמת מוכן באמרת · רק הדבר דומה למי שהיה
אלו מרגליות נחמדה והיה רוצה להבחילה לבנו ובתוך הזמן שהיה מורה לבן דרכי
העושר כדי שיכיר מעלת המרגלית ותהיה נחמדה בעיניו כמו שהיא חמודה בעיני אביו
בא הבן והכעיס את אביו מה עשה האב לא רצה לתת המרגלית בידו כדי שלא יאבד כבר
ירגישהו אם ישוב וירצה את אביו אבל הטיבה כבוד כי אמר נגד לא ישוב בכי אינו רוצה שירשנה
ואם ישוב אינו רוצה שיפסידנה · וכל זמן שלא ישוב תהיה גנוזה כבוד ובשישוב אז יחזירנה
מן הכבוד ויתננה לו וכל זמן שלא שב היו כאין עברי אביו והיו מכעיסין את הבן בכל יום ויום
וכל אחד ואחד מהם היה מתפאר שאביו נתן לו המרגלית והבן לא היה חושב כי לא היה בו
רעה אמר ומן כל כך הכעיסוהו עד ששב ומחל לו אביו והגלה המרגלית מן הכבוד ונתנה לו
כשראו עבדי אביו כן מיד נתלבשו בושה וכסו משקריהם ואז הבן והיה לאור הרכב ולגשות
עמו עד שימחול הכבוד שהכעיסוהו בכל מיני · כן קרה לנו עם האומה האומרים
שהשם התלהבנו כם שאין לנו מה להשיב כל זמן שלא כלתה מרוצתו אל השם כאשר תעננו לו
ואולם כשוכנו ונהשיבו גם הוא אל שבותנו ישוב מקיבוץ מתמנו ברצונם אשר שב ה׳
אל שבותנו ואשר סברו וקבלו כאין היה ואנו לקיים באמונתנו ונשארנו עד כלותם ·
נמצא שאין אנו צריכין באותה מרגלית שאנו ממתינין לגאולה אליה בכל יום שנאין המתלקחה
בגיקולה שנמררו למי התמרה והאמה הלנו אם ההרינו עד כא המכרינו הגולה המרגלית

מהכור ויהנה לאשר יתאמן לגו אז להם ואין יחבר האמה הבלה הכדור והשוה החדה
לבעלים הראניים לירש אומה הנקראים בשם לה' והסור הקיאה נקטעה והמתוק והסגוה
והבשלה המתחשבות המרומה מהלבבה נראה כל איש ואיש את כל אחד ואחד מאישי
הלין כשיו הוא תכונו וחכמו הוא עצמו כלו שאמר רואה כל עבר ועבר מאיברין שהאחד
הוא והנו וכל חלק מכם אשר הכל ואין שנותן רבים והרבה הרעה ולא ימצאו עוד איש את
רעהו לאמר דעו את השם כי כלם ידעו אתי למקטנם ועד גדולם כמים מכסים לים.

כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים. ואחר שהרבה כן בכל מגרים
שמבחר כל הלשונות מאן היא לשון הקדש ועל כן נודע מה שנודע בה לנביאים בסוד שם
המפורש מה שלא נודע לזולתם מאישי מין האדם. והנה גם הטבע גזר גזר שיהיה
השם בוחר בדבר אחד מיוחד מכל פרטי העניינים כאשר בחר במרכבה מכל הגלגלים כאמרם
שבעה רקיעים ברא הקב"ה בעולמו ומכלם לא בחר כסא כבוד למלכותו אלא ערבות והוא
בשביעי או אמר ברקיעי שלא אשר ערבות מאוהב. והנה הבריאה מכל צבא השמים שהשם
בחר מכלם. ובבריאה מהיסודות שהאש מובחר מכלן ומעלה מכלן והבריאה מאין
מתחבא שהזהב מעולה מכלן ומהלבנה שהמתר מעולה מכלם ומכלל מים בכוחים
עליהן מעולה מכלן ומהבעלים האור כבודה הנקראים בהמות והאריה בבריים מן
הנקראים חיות ומכלן האדם ומהאדם ישראל ומישראל שבט לוי ומשבט לוי הכהן הגדול.
הנה כבר התבארה בכונה כמה שרצינו להודיעו בזה החלק השלישי שמבחר הלשונות
הוא לשון הקודש ..

החלק הד'

פירוש אותיותיו ויכללהו חלקים חמשה ועניינו
משה והשם שמו ..

חלק

סימן א' ענין א' סימן ב' בגוון ענין יצירה

האמר' ספר יצירה
בעיר שלשה דברים נבראו עם כל אותיות
והאחר עולם ובשנה שנה. והשלשי נפש. והעולם הוא אש ומים ורוח ונבראו כמש"ש. יג'
כוכבי לכת נבראו בשבתי צדק מאדים. וי"ב מזלות נבראו. בהנות ט"ל"ו סעתק. הרי לך
כל העולם ומביין שתם. והשנה נבראת מן העולם שהוא חנוך יקור ורויה. שנבראו לך
אש ומים ורוח כולם באמש גם כן ז' ימי בראשית. שנבראו מן ז' כוכבי לכת שבתי צדק מאדים
גם כן. וי"ב חדשי השנה שנבראו מן י"ב מזלות בהנות ט"ל"ו סעתק גם כן והרי זה כלל
כל השנה ומביניה שתם. והנפש נבראת מן העולם שנה תלויה ובחלקיה והיא ראש ובטן
וגויה שנבראו מאש ומים ורוח כאמ"ש גם כן ז' שערים בן כוכבים שבתי צדק מאדים גם כן.
וי"ב מנהיגים בוב מזלות בהנות. לבם עתם גם כן והעולם וכל מה שנבראו בו הוא שלשה
השנה וכל חלקיה הם מקרים. והנפש וחלקיה הם גופים. ואמנם עוד נבראו מפאתות
הנקראות

הנקראות מכות ועשים יסודות שלשה דברים והם שמים ארץ ואויר וגם שלשתן
גופים שלא שהשמים מבעים וגם ברמות האש והארץ מורכבה ונבראה
ברמות המים. והאויר כמו משותף ברמות הרוח והנה הוא בעולם כמלך
על כסאו וגלגל כשנה כמלך במדינה ולב בנפש כמלך במלחמה. והנה
התלי ברמנה כמו כרית של ראשון כמו אחר ונכון בשביעי לו חלק בחלק מן
קוף קוף מעלות ונשם מעלות שהגלגל נחלק בהם ראשון זנבו ונכון תנכה לבן
מבריח בבתים והנה הגלגל ברמות שגלגל שני קיצונות והאמצעי מבריח
בבתים. ובנפש הוא כח אחר נוסף על מהות הגוף ומטע את הגוף בשבתם
ומתנענע שמו במקרה. והכח שהוא משכן בלב והוא עיקר הלב ועל כן
נקרא לב. והנפש גם כן שמה דם והלב הוא שנאמר כי הדם הוא הנפש והדם הוא
חרכב הראשון אשר נהיה באדם על כן אדם עם דם קיבוצם בשמן גם
רמין מכלל גם אדמה גם דמות ודמה וכל אחד מאלה נברא בעבור שמן
מזולתו וגם התחבר עמם בעבור דמיון והנה באמת מיעוטת האדם
הוא מקרה והוא קרי שהוא שם שכבת זרע והוא זרע לבן ובו יונתן זרע
שהתהפך בשם עם כל זרע והולך מקרה והוא סוד בשל הלבן והרמז במעשה
לבנת הספיר ובעלונים במראה אבן הספיר רוצה בזה שלא שנה מונחם בשם
אבן גם בשם לבנה ומי שנתבלבל בבנין היה לו הלבנה לאבן. ויתם הלבנה
מם מלוש שהוא חמר קל לה הפעול ולהבנה וקל להשתנות ולהפסיד והוא
דבר מתחבר במעלה מלאכותה והיא הנפעלה פורי אדם והוא יתם החמר
הראשון התחתון. ויתם האבן יתם הנה שהוא חמר קשה להפעל ולהתבונן
וקשה להשתנות ולהפסד והוא דבר מתחבר במעלה שבתות ומעולם כלו
מתרגשת ובלתי מרומה אבל מושכלת והוא יתם החמר הראשון העליון וכבר
כמוס השם במקום שהורה עליו סוד תורת השבת המשית כאמרו ויהי כל
פארן שפה אחת ודברים אחדים שבאו להורות שהשפה נמצאת באדם
כבת דברי שבו ובהלכונה שנה בכל במורתן שהם נשמעים ממנו בהשפה
אחת שנה והדבריה שלמות כלה חלק רעה והנו סוד שפה אחת ודברים
אחדים. ועוד דלו שאלו הכתוב יש להם תנועה במקום האויר ומשם יש להם
ירידה ובהן אמרו ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה. ודרשוהו חכמים
באמרם בנסעם מקדם מקדמונו של עולם והוא אויר השכל המונחם של
המערכת קדם. ואמרו וימצאו בקעה בארץ שנער רבעו בו אבן שגבוהר נ

[illegible]

[illegible]

אמיתי לקיומו · וחלק גם הוא בדומה וקירוב על אחת מהם · וקראו הקיום האחד כלו אמתי
· והקיום השני כלו שקר · והאמצעיים מהן אמת ומהן שקר וחלקיו רובו אמת ורובו שקר
ואמנם בענין שאינו לא אמת ולא שקר אינו ממין החלוקה הזאת · וידוע שהדבור הוא המורה
על דבר נמצא ואם הוא נמצא במציאות כמו שנזכר בדבור יוחס לדבור של אמת מצד הנמצא
שהורה עליו · וגם יתכן שהדבור יבא להורות על דבר שהוא נמצא ואין לדבר ההוא שום
מציאות כפי הדבור ואז ייוחס לדבור ההוא השקר מפני שלא הורה עליו הנמצא כמו
שנזכר בדבור ואף שיהיה הדבור נחלק והוראתו על שני חלקים ויהיה באחד נמצא
והשני נעדר יוחס הדבור כפי החלקים ויהיה מהן אמת מצד הנמצא ומהן שקר מצד
הנעדר · וכן כרוב וכמעט יהיה בכל לפי הנמצא והנעדר וכן הטוב והרע והברכה
והקללה יובן מהנזכר בדבור כדמיון האמת והשקר וחלקיהם וכן המחשבה במחשבה · אבל
המעשה כלו טוב ורע אבל אין אמת ושקר נופלים עליו במעשה כי אם במקרה כאמרך
על כתב ספר פלו' שיאמר בזה אמת או שקר במקרה כלומר שתגזור בענין של הפועל
ושל הפועל אם היה הפועל [illegible] על ידי הפועל את הנפעל או לא אבל אם
תאמר פלו' עושה מעשה אינו נופל זה שום אמת עשה ואם [illegible] אבל תאמר טוב עשה
או רע עשה וחוזר של המעשה שהוא טוב או רע גם של הפועל שעשה טוב או רע · ואמנם
על הנמצא אם נמצא נופל עליו ומן שנמצא ואמת בצורתו שהוא כך או להפך · ואם כן אין
אמת נופל כי אם על עניני הנמצא ועל מאורעי הנמצאים · גם אין שקר נופל כי אם בהמצא
ואמנם על המציאות הכללי [illegible] מורה על [illegible] טוב מפני המעלה [illegible] הנראה
המציאות ההכרחי שהוא האמת · וגם [illegible] המעולה של כוונה מבואר כאמרו וירא
אלקים כי טוב · ועל כן [illegible] הדבר של הנראה דבר שהוא נמצא בלתי כוונה מבואר לא
זכר בו טוב · וזה סוד גדול [illegible] מן היום השני ולא [illegible] אמרו יהי רקיע בתוך המים
וכו' ואמרו ויהי כן [illegible] זה יורה על כוונה מבואר שהעדר מאמר כי טוב [illegible] שלא מפני
דבר שנמצא [illegible] מים העליונים ובין מים התחתונים והדבר ההוא
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ואור
[illegible]

כאשר ידוע · ולפי מה שזכרנו [illegible] ומהותו · השגה בנבראים
ובמאורעות שהם [illegible] הנבראים ובמקורם ובטעמים ובתנועתם ובשמותיהם
ובמספריהם ובחלקיהם ובחלקי חלקיהם ובהרכבם [illegible]
פנימיים רבות ואז תבין יראת ה' ודעת אלקים · ואין [illegible] והאריך בסוד [illegible]
הארץ כי אין קץ לחכמה אבל הרמזים מספיקים [illegible]
ומה שלמעלה מהם · [illegible] למטה הוא כדמות [illegible] המתחתון אשר ממנו
נברא [illegible]
ועל כן [illegible] והכוכב שהוא פועל בזה הפועל [illegible] סוד בריאת
מילה [illegible] וזו היא הבריאה [illegible]
ה' [illegible] אברהם אוהבו וזרע ישראל עבדו [illegible]
[illegible] התורה [illegible]
[illegible]
[illegible] שאם אדם יבא לעבור אחת מאלו העבירות [illegible] מילה
[illegible] יש עליו עדים [illegible] והם ג' ימי הבריאה ·
ומתחיהם כל הנבראים בם · ועל כן [illegible] זמן הבריאה אחר [illegible] ג' ימים והוא
השמיני שהוא היום [illegible]
היה [illegible] בריתו [illegible] הנבראים
עדים עליו והיה ראוי שלא יהיה [illegible]
המציאות [illegible] אחר ח' ימים
[illegible] ג' כסוד
ג' ספירות [illegible]
[illegible]
[illegible] גם היא מעלה
ונבררה · ואמנם על זה אמר [illegible] השמים [illegible] הארץ וכל
הנמשך לזה · והנה [illegible] על ג' ספירות הידועות בקבלה
שהם המחשבה [illegible] והבינה והדעת ·
[illegible]
[illegible] והבינה מורה [illegible] אלקי' והדעת מורה [illegible]
[illegible]
[illegible]

כל זמן שאל הרעה שהוא אחר בטבע [illegible] הוא ברמות עתידן ובשכו [illegible] זה שאלו והשם כרך
בריה לבלתי התקרב אל הנר ולברוח מן השכל ושלכן רמז בפסוק כל זה · הבא להכריז מן הרמז·
ואל זר לא יאכל בו · וכן וכל ערל לא יאכל בו · ובקרבן והזר הקרב יומת · והערל בזר
אצל השם והסוד כל לב אנוש מלקבל הנא זר אצלו · ועל כן צוה מבוא [illegible] ערלה
לבבכם וכמו כשמן המגונה שהוא סבת העמלה וסוד הקפן ומל ה׳ אלקיך את לבבך ואת
לבב זרעך לאהבה את ה׳ אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חייך · ואמרו חייך יורה על
היות החיים בעולם סיבת מילת הלב · ומילת הלב סיבת חיי העולם הבא אלו ולנצח האוהבי
את השם ·

חלק סימן

שער ב׳ סימן א׳ כולל כ״ב
אותיות · בתן הספר
יצירה כ״ב אותיות יסוד

ג׳ אמות אמ״ש וז׳ כפולות בג״ד כפר״ת וי״ב פשוטות ה״ון ז״חט״י לנ״ס ע״צק ונשם בתוב שלה
כ״ב אותיות הן הן שבהן נברא הכל באמרו כ״ב אותיות תכן חקקן אותן המירן צרפן
ויצר בהן נפש כל יצור וכל העתיד לצור · ואמר עוד שם כ״ב אותיות חקוקות בקול
חצובות ברוח קבועות בפה בה׳ מקומות ונזכר מקום מבטאן ומקום תנועם כי אחד ואחד
מהם לפי מוצאותן ואמר שהן קבועות בגלגל בר״לו שערים וכל מה שנמשך לזה ואזה תכן
השער הנה בא זה הלחבר ספר יצירה יהיה אברהם ז״ל והודיע ליראי ה׳ ולחושבי שמו
כ״ב אותיות הם יסוד הדבור והוא גלגל עשירי ז״ל גלגל האותיות והוא הגלגל המעולה
שבכל גלגלי המראות והוא גלגל ראשון כמעלה נקרא לכל גלגל באותיות והוא גלגל הנורא
והמיוחד וכל שלשים והמתנועעים המתעצמים על מין ועלינו נאמר בדבר ה׳ שמים נעשו וברוח
פיו כל צבאם ונקרא קראו כגלגל הספירה ספירה ראשונה אחת רוח אלקים חיים ·
ואמר קול ורוח ודבור זה היא רוח הקודש · עם קראו ספירה שנית · כאומרו שתים רוח
מרוח שהוא שם רוח לגש עשר מפני שהדבור הראשון הפנימי הוא רוח הקודש והדבור
בגש החיצון הוא הבת הדבורי וסוד ויהי האדם לנפש חיה תרגומו והוה אדם לרוח ממללא ·
ואמר הדבור חיות עם ממללות חשי חל · חש · ומאהר התנועה מל · פוסק מהתנועה וכן חש ·
שותק · סימן חשמן נחשבה · מל · מדבר · סימן לדבר מילה · חבר שותיהן חשמל כוונת
רמז עתי מכנים [illegible] בתוב וכן כלם ושם נאמר · אשר ברוח השם הנברא מהראשון
חקק וחצבה כ״ב אותיות · והנה הורה בדבריו כלם שהם שהספירות העשר הם השוקקי
הראשון והקרוב אליהם בל״שונות הם כ״ב אותיות ושני הענינים הן שקראן בראש ספרו ל״ב
נתיבות פליאות חכמה ונאמר שבהן חקק · יה יהוה צבאות שמו · ואתה אעוררך
על זה הסוד · דע כי שם יה הוא השם המעולה והנכבד שבכל השמות · כי המלא הוא
הוא נעלם · אלא שזה כן ב׳ אותיות וזה כן ד׳ אותיות ונמו שנבנה הראשון חצי השם
כן ראוי

כן ראוי שהמדבר חצי האחרון מהכל ויהיה הראשון יה וזה חצו ויהיה האמצעי יהוה וזה כלו ויהיה
האחרון וה וזה חצו האחרון השאר מן החצי הראשון ואין הכל שני שמות שלמים אלא שנתגלה
מתבדים ומסודרים סוד השמן המנורה על השרש הנקרא פ״ה ונתכהו בצורה זו · שם
התחלתם מתבדים והאמצעי מלא מחובר כזה · יה יהוה וה נעשה חלקי ב״ה אותיות כחלק
שוה ד׳ ל׳ ונתחלתו הסוד מפורש יהיה והוה חבר עוד חצי אחרון אל חצי הראשון ושים האחרון
ראשון והראשון אחרון ותחלתו שהיה כתחלה כך יה וה והדמיון הנזכר מראש וסוף ומסוף
לראש וה יה חבכם ותלתם והיה חבר השמש הראשונים עם זה השלשי ונעשה מהם
ששה תיבות מן ארבע ארבעה אותיות ותלתם סודם יהיה נפנה והיה קח עוד ענין
אותיות אחרונות נשיאים בראש התיבה הראשונה ותלתם הסוד מפורש מן ו״ו אותיות
מהם ו״ו אשבנות מהם ורי לך כאה ברזו המובלא כזה המקנה ט׳ למעשים ונשם זה הסוד ·
יותר רחב מזה · ואמנם היתה זאת העיבה מה להודיעך כי ראשית מעלות השמות שאינם
נמחקים היה זה השם הנכבד וסוף המעלות הוא שם צבאות וכלל השמר תכר הראש ועד
הסוף · ונעלם מה שבשמה הם שלא מעלות זכר והם אדני אלהי שדי · והנה אל גם
אלה הם משמן אלקים והנה חבור אל עם זה נתקרא והוא כמו אהיה וחבור א״ל עם יה
נתקרא בתורה הפוך כשמן אלהי גם אל וזה נתקרא גם מן נסורן ונעלם בשם אלהי
וכדמן נלאו יעקב והוא כמו יהוה עם ותנאים כמאוות · וכן ותוקים וכן לכלשם
ולהבדים ולמרגים כי מורכב ויורש סוד השם המפורש על אמתתו וכבר שלה השם לתמש
אותיות כנגד המעלות והם אלקים צבאות ואין נשמר נעלם י׳ עשרה וכלשם מיוחם לשם
לא ימלו מהיות כן אות מאותיות אדני שהם ד׳ אותיות הכנוי · ונקראו אותיות הגעלמות
ומהם תוכר שם הקודש העצמיי · ועתה כתבתי אותיות הנזכרות חמש למעלה וחמש
למטה והפרט שהם הפרש משה כמה אלהים ומשם מאמה מה׳ מלל
בקרקרך בקל נב הבין סנרנתיהם מפורש · צבאות ומסור וכרי ונקראות
התנוררך אל עשה ורמזים בהם · ומה שרמזו לך ונם מה שתשמע אחרת הרע שהכל
תלוי ט׳ ספירות וכ״ב אותיות הקודש ··

חלק סימן

ס׳ שער ג׳ סימן ו׳ כולל שער חלוקה · הנה
שער חלוק האותיות הרמז בספר יצירה היה משולש מן ג׳ ראשונות והם אמ״ש · ומן ז׳ שניות
והם בג״ד כפר״ת ומן י״ב שלשיות נכר הו״ז חט״י לנ״ס עצ״ק וזה החלוק כולל היצירה
ונלקחה אות ראשונה מהם לפי סדר אלפא ביתא ישרה · והנשמה לסוד ראשון והוא ראשון
כל המספר שאין לפניו מספר כי לפני מהאחד מה אתה סופר · והשם מעלותיהם כראשון
יסודות כוכבים ומזלות שמהם נברא הכל הין ברזין האותיות נחלקים כך ימחבם שלה

השלשה המספרים יתגלגלו בגלגל שנה זה לזה · כי כשנרבעם ג' המספרים האלה
על ג' [illegible] סוד החלקים [illegible]
[illegible]

[illegible]

בזה המספר הגלגל הוא [illegible] לזה [illegible]
שיתגלגל מהם ספרי התורה וסודות [illegible] · ומה שיבואר לך זה הוא
חלק [illegible] ··

חלק סימן

ע' ענין ר' סימן א' · בגלל גלגל המספרים
[illegible] שהמספר הגלגל הוא [illegible] להשיגו והמשל [illegible]
[illegible] המספרים [illegible]
[illegible] שהמספר השכינה בגלגל הוא [illegible] · ואחר שעלה ברוך הגלגל
שמרהו

שמרהו תמיד · ואם הוא דבר [illegible]
[illegible]

[illegible]

שלשת אלפים וחמש מאות · ונעלן כ״ב אותיות אלף וארבע מאות ושישים וחמשה שהם
חמשת אלפי׳ ותשע מאות ותשעים וחמשה שהם חמשה אלפים פחות חמשה ·
ועל אלף חוזר לאחר הרי חמשה פחות חמשה ונמצא שנתגלגלו כולם והיו כנתינות
ט לא נשאר של מספרם כלום שיסכן המספר עליו אבל יחזור כלו ותקן כגלגל
הספרי ודע ט לפי מיטאות שהן אלפים תתצ עמוד [illegible] ואחת פה כך היה
רחק שנה מ״ט שנה תשע וארבעים כשנת היובל · ויהיה מיטאותם ז׳ פעמים ·
ז׳ ויהיה המספר הכולל מה שתהן כולל ו׳ אלפי׳ והא׳ והנה הט׳ הראשונים וסורים
שמטה אלהי׳ · ואם הוא פועל האיש והוא רחק למה שנ׳ בדברי רז״ל שעל מלכות
שמים כי העולם שלום שנים עם מלכות והוא כולל כ״ב אלפי׳ כותבו · והנה שעל
מלכות השכינה והנה הכל נמשך והוא מלאך האלהים · ט האותיות הם ספרי
המלאכים כמו שהם מלאכי כספרים והם הם מלאכי השלום ורעה ··

חלק סימן

פ׳ שנה סימן ל׳ כולל חלק שנה · החלק הזה של
האותיות לפי מיטאותם נחלק על דרך הדקדוק
אבל הדבר לפי חכמים שנים והם י״א אותיות שמשים ושרשים וי״א אותיות
שרשים שאינם שמשים · והשרשים הם נלקחים בספר יצירה לפי האלפא ביתא והם
ברוחם עתיקי והשמשים הם נלקחים כ״ב לפי הסדר והם אותיות כלם
שלה · וסימן השרשים חט״ס ספר ... וסימן המשרתים שלאמתו ...
וסימנם כולל מספרם של השרשים ... וסורס ... נדע כל העולם על
אז״ז וסימן כלל · השמשים התמה כרית מספר האור חוזר התקון · שלם
נרדות כעלם עליס והנה סים החלק כך שנלקחו מ״ב לשמשים ... לשרשים ה׳
לשמשים ו׳ח לשרשים מ׳ לשרשי לשמש · והנה היו חמשה מהם מן פעמרים
שרשים וחמשה מהם שמשים והן השלמה מהם מתהפכים בהגשות · שהנה
א״ח ה״ש וכן כ״ה וכן ט״א וכן ר״ה יסנפם · שר ואחכן ... ותוכר כך החבור הנושת
שרש עם שרש שמש עם שרש והפכם ... שרש עם שמש שרש עם שמש וראשיהם
אכ״ר נסכיהם הפנכים הן ו״ח · וזהו ישר עליון כח׳ אותיות · ומהם שהיו ...
מכלל האחרים והם ... עדדים היא ט׳ שרשי ונשאו האחת ודע שהשמשים
הם כתורות והשרשים הם בחמר · ועל כן בין אותיות השם מהשמשים ונעלם מספר
הכל האחד והאחד אחד וסורס ... אחד אחד אחד · ואם תכיר זה הסוד תכיר שבכר כא
עליהן והשוא לו אמת על פנים ולא כנים על אמתם על כן הוליך כנמה · והתיתר הלב
האחד בסוד האחרים שהם ספירות · והנה נשארו עוד בנשגרות שלשה וסודם ח׳ ונראתן
ל׳ חברם

ל׳ חברם באמר שלשת המעלות והמיטאם יחד · וסימן כרזל כברזל יתר פנו רגהן · כי האותיות
מורות על כל המרכבות · ונעתה תקח עגר׳ כ׳ מן הנשגרות הראשונים והם כלמ״א והנה היו
שמשים · ותקח עוד כ׳ מן הנשגרות השארים והם ... והנה היו שרשים ותלוך מספר האחרי׳
הוא כר לא״ו והם כוללים אל״ר העולם מן הגולה וסוד ער״ר יש שכוללים את פעמים ...
למעלה בענקי זה החלק · · והנה כי הנשגרות כלל הכל והם הכל ואמנם אין עשרות
אונקס ג׳ קם וסורס מושי ואמנם הם שמנה אשר הם השלים תמכם והמיטא סור כלם הכל·
הנמצא הם שמנה כלם הם שמנה ימים ועל כן כריתה מילה לשמנה ימים · והכון זה הסוד
מן השכלים מן ארץ וכרעתך סורו על כורין המיטא בעשתך כת שתגדל כן והכתוב
מעל המכשפים · ותכר שלשת מני נמיטאים אשר הם רחוק ארם והם ארם מלאך שטן
אשר הם המכשפים כעולם · ונכה שעכו ר׳ אותיות מן החלק ונלקחו שתים מהם
לשרשים והם ק״ר וכלם ג׳ ושמם מהם היו ש״ת והיו לשמשים מכבם ונעלן שתי תמכם
והמיטא שבת ימים שמנה השם י״ה כשברא העולם עם האותיות · והנה הבין מרכבינן
ט היוים פם הכלם והם שבת המלאכים · ונסתכל כוח הכלל היום·ואז המלא
מנסתרין ותשלת הרכה כהעלמתך עם הסורות הנמתיים · ונסתכיר שרש השמשים
לם שרש שמש השרשים תמיה והבאת שבר המשרתם ותכר מן הוא מכרת המשרתים
השרים אשר סורם תמיד ותכרה · ומהם התין סור שם אלהם המשרתים אן המלך ארם
תכאות אשר רואו ישעיהו הנביא ע״ה כאומרו שרפים עומדים ממעל לו ה׳ · ומהעכר
התגנרר של מיטאות אותיות המכתא שנחלקו וחמשה חלקים בחמשה מקומות הפה את
הע בגרון ואמק בשפתים דימך כמיך רע לנה בלשון והנה על מקום שרש השנים שבמערכה
העליונה זס שכן כלשון והנה במקום הוא בעתמן שאשההכרל אשר טיהן הוא קטן
מאר והוא יתר היות האחרונים נגכרים בקירת שריקה והראשונים כלם שריקה · והשריקה
יוצאת מבין שתי מערכות השינים בפנות הלשון על המערכה העליונה הנקראת בשם החיך
וביא סוף החיך · ונם דבק הנכרים עם הבאת שרש הלשון בפנימי על ראש החיך הפנימי·
והנה אתה שאותיות המיטאות כלל בחמשה מקומות הנזכרים בחלק הכלים · ונסדרן בגרון
הנזכרה לנה חלק · והיו בגרון ר׳ חלקים לפי זה ט א׳ בראש הגרון שבוא סוף הצואר
למעלה נה׳ הוא פנימי יותר פירר מעט בגרון · וח׳ ירד יותר מעט וע׳ ירד יותר
ואם כן הנה שין ראשית הדבר · ועל כן נרמז שתלמוד ע׳ כולן · וכן מספר הזומן
ע׳ ומספר הכהנים ע׳ ומספר השמות ע׳ ומספר הזקנים ע׳ והנה שם כאות הזה ע׳ ומ׳
שן מקנה תיים נגם הוא מלשון עין והשגחה וסוד מספרו שבעים וכל שבעים הם שבעה
והוא כמו לא׳ ספירות וסוד · · שמסם מתחלק כל הבנינה והוא כלם והעשיה והוא

[illegible]

כולו · פעמים אחד שהם ה׳ שמות הקודש וסדרם רצוי · והאותיות הנשארות במספרם נחלק
[illegible]

החלק הה׳

חלק סימן [illegible]

[illegible]

שהוא נאמר על החי ועל הצמח ועל המצייר בכותל וכבר ירמה על הנראה במראה או בחלום
אבל אותו אין לו תמונה ט״ס בכמין · ואמנם דברנו בתמונות אלו שהשתוף בין
אלה הנקראים בשם אחד אינו בדבר העצמי המקיים שאם עצם כל אחד מהם אבל מצד
מקרה שקרה להם · והוא צורת התאר · כלומר תבנית הגוף כגון שאין התבנית
מקיים האריה האמתי ט״ס צורתו הטבעית הפנימית שהיא הנפש החיה הזאת והמרגשת
ולא שתהיה כח האריה החי על הלוח · ולא עוד המצייר ט״ס בשם אריה לבד · והנה
דומה השם המשותף מעט ערדין לשם השמות הנגזרים · דומה [illegible] מעט שאין מן המשותף
שהתק טובה שבשבורן נקראו בשם אחר יתר [illegible] רחותו אלו השם שמוג בנרא
מסוכנק · ויש שמות נאמרים בכלל ובפרט · כמו שנקרא כן מבמיעם בשם סנא בשם רוכב
האמור על כל רוכב · ורוכב מרוכבי השמים · בדרך כלל · והוא ג״כ אמור בשם מיותר כל
פרטי · לרוכב אחד מיותר והוא כוכבי חמה הנק׳ רוכב השכל אשר גלגלו הוא הבא אשר
על גלגל הירח · והוא כרמונת סנסר לחמה ועל כן נקרא רוכב חמה · ועל המתר ג״כ
והרופאים לו שאמר איש לשם כלי ומרעי · כלל לפי שבל השמשים תיר ויש להם
אחד מיותר שאמן ג״כ תיר והוא שהמשמש בלתם ויש שמות שיקראים משלים והם
התלוי של שתי דבר והנה המפורסם השם הכינוי של שתים הוא ואחר כן הנשל והעשה
הכוון שהתחשב עלין בתמידות של שתי אחד שלא אצו סמוכב על המשך האחר כמו
שהתחשב על הראשון · בשם הערי המיושב על אחר מאין בעל מים ושמו אבנא נבור
יקרא נבור שבו ארס לשמים בשם ארי ובלה אצל הורגים רבים והמשמשים אין להם כן
כל שהשמשים השמות בדמיונות זה לזה ויש שמות שנקראו מונעקים כלומר שיורנו על
שתן אצל העם והוא מפורסם אצלם ואחר כן הנעתקו אצל החכמים של דברים שאין
הכוונה בהם שנה עם כוונת העם בשם תפלה שהוא גם בקשה אצל החכמים והנביאים
וכן גם זכר ונקבה בשם וכמה וטועא בבם רבים · והנה אלה אשה תלקים מכלל השמות
המשותפים ועל כן יש עוד שמות דברים אהם נגזרים ואהם בינוניים שהם תארים אחרים
אמנם השם הנגזר כגון לבן של לובן · וחכם מחכמה ונצריך מצריך · ואלה הם מהנגזרים
כמה שיצר הארס מאם התאר · אמנם התארים הם הלובן והחכמה והצדק והדומה
להם · והבינוניים שהם תלויים יתכן שיהיו בתיבה אחת כגון שאנו ואהה והנו ואנחנו
ואתם והם ויתכן שיהיו במלות מתחלפות · אל שמות ולפעולות כגון תכאתו
ומעשו · חכמתך ומעשיך · חכמתנו ומעשינו וכן חכמתם ומעשיהם · גם כבה
ראש כתך ואזן וטועא בם · ויש שקרא אלה הבינוניים בשם עשרה הקונים מפני הם נקנים
לעשרה · ואם הקדים הכלל טן זכר ונקבה ויסוד הרבים כמו שתמצא · ועל ו״ב טנויים
בהברת

בהברת שבן ראוי להשלים כל הענינים הכלליים עשר ו״ב חלקים כמו שאמר בחלק
ג׳ מזה בחלק שאנו בו עכשו · ויש שמות מורכבות מרכבת סמור ונעיות השמות המשותפים
בשונים רבים וכבר חלקו המדקדקים לחלקים רבים מאד ואין לנו בעיון של תבליתם
ולא יועיל לעמלו שאין להם קץ · ואמנם כוונו פה ענין השמות כדי לגלות בם שמוש מה
שהשמשנו בהם ·

חלק סימן ק׳ ענין ב׳ סימן ב׳

בכלל ענין הפעולות מפני שהשם ·
וכן על ענין מקרי הפעולה · אינה לא שתם ולא מקרה על ענין מיוחס של שתן עצם
בה מה שהשמש נהן · רב שהפעולה שמונה שתצא בבח ויש מונה בפועל כמעט
ויש מונה טבעית · יש מונה מלאכתית · ויש מונה מקרית · ואמנם זה שבבח יחלק לשני
חלקים קרוב ורחוק · קרוב היא שקרוב של הפועל מאד · והרחוק הוא שרחוק מהפועל ·
ולמי יכנס ענינו קירוב ורחוק יגור בין קרוב ובין רחוק · כאמרך תמר הארס הרחוק אם
היסודות · והקרוב הוא שבבח זרע הנקרא קרי והאחרונים בם שבטפים · ואמנם הפועל
הוא כאומרך הארס כותב בשעת הכתיבה שאז הוא פועל בפועל · ובכלל מהגלגל
בפועל תמיד · ואחר שאין הפעולה לא שתם ולא מקרה ט״ס יחס יהיה של הפועל שפועל
אותה ועל הנפעל הנמצא אותה והיא אינה עתה שאינה גוף וגם אינה בת בגוף שאם היה
בת בגוף אינה פועל · ואם תאמר היא בת פועל ועומר עם כן היה עתה · כן יתכן לקרובה
על פי היחס תאמר שבו יהוא המגלגל והנאמר שבו יהוא הפועל · ותאמר שבו יהוא הפועל
בנמצא בשתם תנשא או המקרה · ואמנם הפעולה הטבעית היא תשוקתיה · כגון המיצא
תמיד נבח המוכן לצאת לפועל כין המיצוא בפועל כגון ירכב בגופים המורכבים כרוב
הרכבתם מאש ורוח ותמונות הוא לחות המים · ועלית זה ומשלה · וירידה זה למטה
וטועא בם · ואלה הענינים גם כן המיוחסים בפעולה הטבעית יקראו מקריות כמו שיקראו
עצמיות כי אין עצמים אבל קראום עצמיים מפני היותם מתמידים עם העצמיים
הנמצאים אותם ולא יוצאים לעולם בפועל כלום כגוף ומשתתפות בזמה ויקראום מקרה
לשמם עם מהעצמם · ועוד נעדר ממנו כמום למים ולחות לרוח וטועא בם מקרים
עצמיים · ואלה והדומים להם הם הפעולות בנמצאות בעצמם ונקראו טבעיים ונמצאו מתנועה
הטבעיים האלה המיקריים הנזכרים הקורים לטבעיים בהתהפכות לעצמם ונקראו מקריים
ואולם בעצמם במלאכתיים הם הנעשים על ידי ארם לבד · וכל כלי העולם לא יכבאו
חמר אחד לא קטן ולא גדול לא רב מעט · גם לא יעבירוהו מהתמונה המונטבת על הצלצה
היא דומה בקצת ענין לשעת שהיא נטענת צורה בחמר בעלמון · והנה על זה יוחסו הפעולות
של פועליהם והפעולים של פעולותיהם · ויחס הפעולה היא הדעות לשניהם להשתמש לזה

ויחס להם · ומפני שאין פעל בלתי זמן ובלתי מקום יוחסו י"ב הפעלים והפעולות
והפעלים של זמן ושל מקום · ומפני שאין כל פעל בלתי ארבעה סבות · והן החומר
והצורה והפועל והתכלית · יוחס כל פעל של ארבעתם שהוא סבת מציאותו
וכל אלה הענינים מבוארים בספרי החכמה ואולם אנחנו נזכור מה שענין
יחס הפעל של הזמן לכל עם חלקים זכר או נקבה · והרבים נחלקו לי"ב
לשני חלקים זכרים או נקבות · והמדברים הנזכרים על הפעל יחלקו לשלשה
חלקים והם הנסתר הנזכר עם הנמצא השומע על שלישי בלתי נמצא
לפניהם · והמדבר על עצמו והמדבר על חבירו עמם של פנים על עצמו
של חבירו · ויצאו של שלשה החלקים שלשה נמצאים בלתי והם אנחנו
אתם הם · ושלשה נמצאים פנויים והם אני אתה הוא ונקראו של כנויים · חלקם
ענין זכרים ונקבות ויצאו לי"ב חלקים · ואם תסיר מהם רבוי · ידע שהוא
מתחלק הלשון והנה כלשונו בשכרנה ליחס פעל שכבר עבר כאחד מהכנויים
של פעולותם יחסרו שלשה שמות מעשה העשר ונכללו השלשה ולא נתחברה למי שראוי
ליחסם להם · ונשארו אם כן תשעה ואלה הם פעל ראובן אחיך פעל אלוה
פעולה אשר פעל פלוני פעלו ראובן ושמעון פעלו רחל ולאה פעלנו אנחנו
אברהם ויצחק פעלנו אנחנו שרה ורבקה · פעלת אתה יעקב פעל את
כלפה · פעלת אתה יעקב פעלה אתה זלפה פעלתם אתם שמרים ומשה
פעלתן אתם יוכבד ותמורה אהרן פעל פלוני · הנה הנזכרים יחס של הפעלים
הם י"ב ושמות היחידים הם ששה והרבים הם ששה והנה נכללו ששה מן הרבים
והם פעלנו פעלו · פעלתם פעלתן · ולא נתחברה כם הזכרים מהנקבות כמו
שנתחברה באומר הרבים ואם כן היו הנפעלים ארבעה ונשלמו ששה מן הששה ועוד
נכלל אחר מן היחידים ובנו פעלתי פעלתי אלא נתיחס כם זכר ונקבה כמו שנתחד
באומר היחידים · ואם כן היו הנמצאים חמשה ועולה הכל תשעה ונשלמו שלשה ויש לשונות
שחסרו יותר · ויש שחסרו ששה ויש שחסרו כאלה כלשונו כלומר תשעה אבל להוסיף על
י"ב לא יתכן לפי הדבור השכלי שאין הנמצא לא יותר ולא פחות · ואלה הם הקונים
כנויים הנה הוא הם הן אנחנו אני אתה את אתם אתן · והנה לפי זה הלשון על
הכנויים עשרה כי פעלו פעלו שהיו שנים לשם התאר כל אחד ונכללו מן ה' לשון
אם הן ולא היה אפשר לכללם כלם זה דבר פעולה · וירצה משה שהוא אנחנו
עם נחנו נחם אנו גם אנכי ולא הוצאתו זה הכלל כולם שהכנויה כלשון היה להבדיל
בין הנקבה בהם ולא נצריך בזה כן נהיה לבנו · ואין עשה מפני שהוא אתה
במקום

במקום אתן · ולא ממה שכבר אתם ונקבות במקומות כי זה י"ב מכלל כלפנו הלשון
או ליסור מן הסברות הנזכרים · והנה זה אשר זכרנוהו הוא לפעל שעבר
ואמרנו שסובל י"ב לפי חלק הנמצאים מצד הדבור ואמנם מפני שהזמן עתיד
נחלק לנוכח ולנסתר יבא הפעל מורה על שניהם · ונחלק לשני חלקים
ולה רבנים ד' מהם כנוי מורה פעל עתיד להפעל ונ' מהם עתיד על ד'
פעולים · והכנוי מפני שהמקבלים אותו אינן כי אם ארבעה והם יחיד נוכח
לזכר או נקבה ורבים נחלקים לזכרים ונקבות כאמרך בנוכח והם מלעיל
כאמרך שמור זה הבית או מחר אבל על עבר לא יתכן לאמר שמור שכל
כנוי עתיד ואינו עבר · רק יתכן להאמר לקיים ההוא עתה אך התחלתו
עמנת המינה ואין לך לא תאמר אם לא ואין שם מינה כי אם משם של
פעל והכן זה שהוא סר דרכו מהדקדוקים שכבר התברר · כי מה שאני
כותב מה אונר ריקם מהסבר · שאינו כי אם להעתיק בחבור זה ספרי המדקדקין
אבל כאן הענינים כי לשון העתה · של דבר ומוכרח או מושל של כונה
המחבר · ומלה עבר שנאמר לנקבה כענין שמרי זה הבית בזמן פלוני
וכן לרבים שמרו ולרבות שמרנה · והנה עשרה הקונים שהם הכנויים
נסמכו על שרשי השמות או הפעלות עשה אותיות כמו להבדל בין
הקונים פעולות כאמרך שמי שמה שמך שמך שמנו שמם שמן · שמכן
שמכן · ובפעולים כאמרך פעלו פעלה כמו שרמזתיהם ובכנויים של
שהכנויים יחסרון אותם כמו שזכרתי · אבל הכנויים נעשה כמו השמות
ונכתר שהתחלתן מן הנא חוץ הכן סנכם וכן הכן סוף התחלת שלשה
הכנויים של שמות שהן שמו שמו שמה כי סופן למרות וכן סוף הכנוי
בשלשה מהם י"ב שמרו שמרנה · והתעורר מרבי של חשם ותשין
מעולת השם המינתך י"ה ונעוד הפועל מורה על עומד וכן הפעל שעומד
ולא יקרא פועל לא הפועל כפעל בעת הפעל ואם פעולתו המידית
בלתי הנבר עם הנא המידי בלתי העבר וזה מושכל ראשון · ואם יעבר
המעול והנה הפועל שנאמר בפרשת הספר אמר שנפתח ואנשם שהפעל
חי אינו מה לא יקרא פועל · אבל הפעל יקרא פועל כל עוד שהפועל
נמצא כן · ואם נעבר פעולו כמתיקה אותו מהלכת לא יקרא פועל אז ·
אבל יאמר עליו שכבר היה פועל אבל אינו עתה פועל כפעל · כי אם כבר
קבלה או רחוק · והנה בין הכנויים הנזכרים כפעל ד' והם כאמרך ראובן

כתוב לשנה כנקבה · אברהם יצחק כזכרים שרה ורבקה כנקבות · ונתן כנקבה
בשנה כאלקים ה' של כנקבה והכל שנה פלוני וכן עבד שנן השנים כאשר הסמך
כרגע האמרה כנקבה הספרים כתובים האחרונה כתובה · וגם שהם ל' בכורים
ולא יוכל להוסיף עליהם ולא לגרוע מהם כלכם שאם יוציא אחד מהם פלוני ואעפ
שלא יתחברו לו דברים רבים בכל השעות ואין אדם יכול למצוא שנים בגוף ט
מפני היותו מקור היה שנים כגדולים נכבד והתחברו לשני ל' אותיות ככלם לפי
ולא יתחבר שלא צורת אחת לשמאל · אבל כבר יתחבר שין ל' השמות כמו ועשה
אותיות משהו נשלמה וכן יתחבר שין ה' הראויה כמו השני ואין כלשון
ולא יתחבר שין אות אחר · וגם יתחברו אותיות כל עשרה הספירות והיותר ל'
מדרגות עם כלם נפהיותו מקור כולל כל זמן יורה על היותו חומר אחר לו'
יסודות והוא משותף ככלם והוא מקור להם וזה שעשה שאמר אין קמץ הוא מקור
נשין שבא הוא יתנו ואין המקור הבא הראשון ואין היתנו המיוחד כל הטובה
ולא המיוחד גם אות מאמצע שם היתנו ט אם אות והוא הנוסף כמו זה נעשה נראה
נעשה ונשתנה כלם תאמר כאמור כאשר לאמור מאמר והנה שב להיות שין
מוקד כבא כאשר התוספת של ל' אותיות · אמנם כהיות ל' השמות לא ישתנה
רק מיוחד וכל ה' מנוחה לא ישנה המקור שלא כמו אחרים אותיותיהם מהמשתנים
אותו · והנה העמוד כולל ל' שמות של ל' מיוחדים והסימן שיורה עליהם הוא אותיות
אלהן זה שנים · כאשר תרכב על שיבנו ואמור אמת · וכרכבו על חבר הנסתר
אומר עליונים שמת וכרכבו לתוך אומר לו השמות וההיותו כולל אמרים עם שיתן
אומר שמת · ואעפ שיצא עוד אשמתה הוא גוה לראשון · וכן ושמתה הוא לרבים
וכן נשמתה · וכן השלח · וכן השמת · וכן השמתנה כל שם נכללו כמוהן והנה גם
זה היה הדבר ראוי להיות נכבד על פי הנקרא שוכנים כן יחיד לרבים וכן זכרים
ונקבות עד הם · כזה הדרך שלא שתפסו מהם מה שהרגת והמשל כזה את ראובן
שלך את תהי לך אמתנו שמעון ולוי ולך · אמתנו רחל ולאה ולך · יהודה ולך יוסף
ושלמה ולך שרה ורבקה הלכנה · יהודה ויוסף הלכו · שמואל הלך · שרה הלך · שרה
הלכו · ונכבד ונקבורה תלבנה הנה שלך כמו זה דרכים ל' ימירים ו' לבטם · והתפרץ
שלבון כמו הם בותירים ב' נכרכים ב' · ואם כן שאמרו ת' שלא נכלל ל' כותירים ו'
כרטם · ונכמי זה הדרך אתה צריך לחקור כשאר השמות הכבדים במו שרצית מזה
בכנון הקל אשר העיונותך שין כי לא כתבתי זה הענין כזה המבור שלא להשיג של סוד
הלשון ולמי ההכרת אשר אי אפשר להשיג מה שיבוא לשמם ט אם בהקדמות כאלה שהן
מוכרחות

מוכרחות להקריבן כדי להגיע אחריהן של הבונה מחבר והיא ידיעת השם באמר והשכל
ומנות שאם לא מקדם ספרי הרבור להשגה לא יוכל להיות בהשגה המשכלת אז משמי
אז רצון שלהי ··

חלק סימן ענין ז'

סימן ו' כולל דרכי המלה כל לשון
מלה שלשה דברים שלה שמה וסמנותה ומלה · וכבר כאמרנו השמות מהם בקיצור כמו
שזן כוונת המחבר · נשארנו לבאר המלה שהן הדבר השלישי מהן ואומר כהן שהמלות
הן הדבורים הנקראים קסר לעשיות המכוונות נהם ליקרים · ואעפ שהן הבדתיות
ברבור זה ט כאמרך שם כבן ועקב לא הבין מאמר כוונה לגולם · ואעפ שם
העיניה הוא השכל שהוא מורה על מהות השונא ונעל עצמותו · ואמ' עם תרגמה
כמה שלמה העינים יתר לא תבין מהם כוונה שהן עד שתשתף של השם כמו גם הדברי
הרבים צריכין לקשבם במלות שמדרות או כאותיות שקשרנה בשמה או כמלות
כאמרך ראובן שכף לו כמו אחר כבן יתצא ואמר ראובן יתצא והנה מן השם לבד
לא הבין שלו דבר מכוון ולא מן שתכוננו של כמו עד שתוסיף להם דבריו אחר אורחה
כמן מן העיר היום ואז הנשלם כוונת הדבר בהוליכך הכל יחד כאמרך ראובן יצא
מן העיר היום ואם השם המורה על דבר נמצא לא השלים הדבור לבד כל שכן המלה
שהיא מן אומר ט מן העיר כמו מהעיר שאינה מורה על שום נמצא ומכאן תתבונן
לרעה שדרכי המלה הן רבות מאד וכן משונות מאד מאד וזמן וגם תתבונן מכל
מה שאמרנו להבין ממנו מה שאמור מכאן ונלך בזה · כחלקים הבאים הנה
כבר באמרנו לך זה שראוי לבאר שלשת חלקי הדבור אשר כל לשון בנוי עליהם ט
שגוון אמרו שלה החמשה מקים הנחלקים לחמשה חלקים ראשונים ברמון הקדמון
בשלוה בקנה לאזה שיבא בחמשה מקים הבאים אחריהם הנחלקים עוד לחמשה
חלקים אחרים · והנה כולן שלה החמשה חלקים הגדולים שעברו חלקים קטנים
פרטיים להם וגם החמשה חלקים יכללו עוד י"ח חלקים קטנים פרטיים להם · וסימן
כת' חבר שליהם ו' חלקים גדולים ויבא הכלל חיין · וסימנך ט היו חיין ואורך ימיך
והאמר לך מן השבת את הדברים האלה ומן יסורו מלבבך כל ימי חייך ט הם דברי אנו השכל
הראשון ונעל כן יאיר כלון בגבב לתרם ונתור שם מחשבון שר ונתויה כן חיו עד ··
אתם כן החלק הזה ··

החלק הזה

סימן אותותיהן של חלקיהם ועניין שעם והתמה ז"ל
תלק סימן ג' ענין א' סימן א' כולל אורחות השם הלוחד
וכל מי שיש טכל שום קבלה מידיעת השם ורוצה להשלים שכל עצמה ולהוציא קבלתו

מכח המקובל לא כח מושכל צריך שלא יבהל נפשו על מה שיראה בספר הזה · ואם
מהפתאם רוח קבלתו יקרא לו ינסה מהרה התלמידה אז לא רשב"א אשר הוא ממיין
נמסר לו תלמודתו ולא תהיה כמבוי שנקרה עליו פרענות דברים ומתוקים בנתן
מחשבה ואם לא יוכל מהרה ותהיה קשים יעבור מיכן בנוכח שאנו יודע
שאם הוא בעל שכל ועינים מנחו רק נשין והשכל בשם דרך מן הדרכים האמיתיים
ישיג דעתו וישמח בה מאד ואם לא ישיג דעתו לא ידיעה כפי דעתו ולא כפי דעתו
המקובלות אלו שלא כפי האמת אם יוכל שלא ישא פנים לקבלתו אם היא בלתי מושכלת כפי
שיקשה על קבלת המושכלות המקובלות מן השם ומן משה אבל יחתול על בבור קבלתו
המוחלט נדחנה מפני קבלתנו המושכלות ויתאוב שקבלתו היא היתה אלו אהמול ·
קבלתי גם כן שרש הדור כלפי שני בשכל והוא הזמן אשר בו לא ראיתי אור ואם הוא בהיר
בשחקים השתקים בשם ונגלה ברצונו אור כאור השכל ולבו כן מעין שכל לא ובין
נכבר והין לי שתי הדעות וכתנם ונמרתו לי הנבכרה וגם שארתי בכונונה וכל
ההתרמה לי ולרגשיו לי בזה השין כלומר מעין לעין וההריון רגל המען בנכבד
למעלה ינרם ניסו ניתעלה רגלו מאור השם ונקראתו עליו ורגלו שלו אהבה לא הקרי
רגלו שלא רלונו ואחר שהתרתו לך בהתראה קטנה והזהרתיך על מה שראוי להזהיר עליו
בדברים מעטים שבאו במקום רבים אחל בסתרי אותיות השם הנכבד והנורא ואודיעך
אי זה אותיות הם כנ"ה ·· דע כי נחפך ט' אותיות השם הם ל' נקראו כבלים
אותיות העלמה על דרך זה שמי לעולם וזה זכרי לדר דר · ונאמר ברכה לעולם כתו
כלומר שראוי להעלימו ועל כן היו אותיותיו אותיות העלמה וזה המובן לשם אבל
העולם אינו נה · כי לעולם הוא דבר מסוכף ועשוי האחר כנו ענין העולם · והשני
העושן המעלה והוא שאותיות השם ראוי לעולם · כלומר לגלה אותם והוא כמו העלם
למעלה למעלה הראויה והער על זה עליכו מיד וזה זכרי שהורה על זה שהאדם חייב
להזכירו ומסר לדר דר · מורה שבל דור ודור מתקנו בשם לפי הזכרה שלו · והמשך ההזכרה
השבחה · וכבר הזהיר ואמ' מן השכח וגו' והריכו התמה את זכר עמלק מתחת השמים
לא תשכח שכבר ואמ' כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדר דר · והנה דר מלבן
דירה · ונשען כל הזמן שהדור דר בעולם ולא נשכח וכן שכן כמכה ט' שין ובכן לראשונ
וכל נכתב דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת · אבל השם כבר נאמ' עליו ה' שמך
לעולם ה' זכרך לדור ודור · ונאמ' עוד בגלוי הסוד מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך
בכל דור ודור · ונגלה יותר באומרו אתה ה' לעולם תשב כסאך לדור ודור · הורה במלבן
ובשם ובאהות סוד לעולם באמרו מלכותך וממשלתך ומעה ט' הם אלו מעלות ליחוד הוא ושמו
ומלכותו

ומלכותו וכבר נודע כי שם הוא סימן מורה על מציאות עצם אז מקרה וסוד השם הוא מלבון
ונאמר הוא ש' מלכות סוף תיבות וראשי תיבות ורבוי תיבות השם אמת וכו' · והעתן מושכל
והשם מושכלות והשם כלו אמת והאמת כלו שם והמושכל אמת והסוד הוא זה והבינהו שם מלבון
הוא מלכות · שם הוא וכשם יתעלה שמו הוא שמו והוא מלכותו ובעבור שאין זה הכ—
שיראה אבל הוא מושכל ט' בפרושה ימהל יתנר הרכבה ואין בשם הרכבה · והנה נזכרו
עוד ג' מעלות להורות על סדר הדורות והדור מינתם לדרום בעולה · והעולם מינתם לזמן
והזמן מינתם לעולם והמעלות הם זכרו וממשלתו נזכרו וכסאו נמשך לשמו וממשלתו —
נמשכת למלכותו וכסאו נמשך לשבתו והדורות נמשכים לעולם ולזמן · ולזה השעבוד
המדרגות ירגישנה לבל מסכל מקבל והנה רומז סודו להבל השכל · אין ספק שהנמשך
אחר הממשיך הנמשך מתנו ממנו בהיותו מעט מיוסד אבל בהיותו מין אחר יתכן —
פיניהם שנים במעלה אשם שאינם שוים במציאות · ומפני דרה הנמשך עם הממשיך אחר
אחר מעלה חלקים והם שכל נבדל מבחלם נבדל אז דקה נצרך להכרית בשכל ט'
נמשך אחר מי מלו השלשה ונפרשהו שהשכל הנבדל מושך ונמשך ודע שכבר אז
הזה נמשך אחרין והוא כלו נמשך אחר אחר מהם ונדעהו שהשם בוא הסיבה —
הראשונה לכל המציאות הוא מתנב המציאות בבחינת עצמו והוא שכל שכלינה שכל
מדרגות המציאות · ודעת גם כן מזה שהשכל נמשך אחר עצמו וכל מה שירמזה להנאות
המינתסים לא עצמו כלם נמשכים אחר עצמו אחר שאין בעצמו שום הרכבה שאם היה
מורכב לא היה מתנב המציאות בבחינת עצמו אבל בבחינת שני חלקי הרכבתו · וכל
הרכבה שהיא מקרה קרה להרכב וכל מורכב יש לו מרכב וכל זה כבר הופאר במופתי
בספרי החכמה · ואם כן כל שם שורה שלו יהיה שם מורה על מציאותו אז על הבל
שהן נבדל מאולתו וזהו מובן הנראה על עצמים בהבדלים או יורה על תאר מיוחם
אליו אז על היותו פועל או על מה שירמה שום שלמות בבחור מחשבה אבל המין שאין
להם השגה במציאותו ט' אם בקבלה · ואם כן הנה יפול שמותיו נמשכים כן אחר
השם המיוחד לעצמו שבל נמצא נמשך אחר מציאותו · ויהיה השם הנכבד והנורא הנקרא
שם המפורש לברן רצויה לבל שמותיו כמו שהוא עצמו רצויה לכל העצמיות והוא
כלם כפועל והם כלם נעורים בבחו ומפני שהשם עיקר לזכר והזכר אינו ט' אם משם
ימשך הזכר אחר השם ומפני שהמלכות עיקר לממשלה שבל מלך מושל ואין כל מושל מלך
תמשך הממשלה אחר המלכות ומפני שהכבוד הראשון עיקר לבל עצם ימשך כסא
הכבוד אחר הכבוד היושב עליו · ואם היה היושב על הכסא דוגמ' היה צריך לו כסא שהוא
דוגמ' לשבת עליו · אבל השם ית' שהוא אינו דוגמ' ולא כח בדוגמ' אינו צריך לו כסא מושב

[illegible]

חלק סימן

[illegible]

[illegible]

מאותיות השם שהוא והוא ראשונה בשם העצם שהוא יהו״ה · והוא אחרונה במדרגה —
מאחריו · והוא ראשונה במדרגת העשרות · כי זה מורה על היותו יו״ד ראשון ואחרון
כלומר ראשית שאין לו ראשית ותכלית שאין לו תכלית · הוא ראשית לכל נמצא [illegible]
והוא תכלית לכלם שכלם נפרדים [illegible] המקבלים מאתו [illegible] · ולפי זה העניין יורה
השם אחר לאמר כי כאשר שהוא מורה על ראשית כח הפעולות [illegible] ראשון —
[illegible] נראית [illegible] · ויורה עוד לאחר לאמר [illegible] על תכלית מה —
שאמר להיותו [illegible] מן הפעולות [illegible] שבוא הכל · ואמנם [illegible] · אהם [illegible]
אותיות וכלם מתייחסים אל הראשון [illegible] הכללים אמרים על שם הראשון שאמר
אמר · ונצרך להודיע מראש האחרית ובסוף האחרים שאין לפניהם ראש ואין אחריהם
סוף אחרונה ששהם צריכין להשיב על אחרונה על פי עשר ספירות כל מה שהם אמון
מאחרונה [illegible] כן שיהיה [illegible] אותיות [illegible] · והנה הין
שהם [illegible] כללים [illegible] ועל כן בין אותיות נקראים עליהם [illegible]
· שהנה [illegible] אותיות [illegible] ואחר כך [illegible]
[illegible] · כלו׳ סימן ראשון וסימן אחרון [illegible]
הוא סימן [illegible]
[illegible]
[illegible] מורה עליהם [illegible] · [illegible] הוא סוף יו״ד · וסוף [illegible]
סוף יו״ד [illegible] · [illegible]
[illegible] · ועוד [illegible]
[illegible] והתסירו [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible] · [illegible] ·
[illegible] · [illegible]
[illegible] על השם [illegible] ·
[illegible] · והנה [illegible]
[illegible] על השם [illegible]
[illegible]
[illegible]

ביאור [illegible] ועל כן היו [illegible] ראשון [illegible] והם ה״ו נקראו [illegible]
[illegible] נקראו [illegible] · [illegible]
[illegible] שהכבר כן [illegible] לא היה [illegible] מורה שהוא [illegible] ·
[illegible] היה [illegible] אבל [illegible] שהשם [illegible] לבחון [illegible]
[illegible] כל שכלם היה [illegible] ולהעלימו [illegible] על זה [illegible]
[illegible] לא היה [illegible] · [illegible] לא היו [illegible]
[illegible] והיה השם [illegible] על [illegible] · אבל היה [illegible]
שיהיה [illegible] בין שתי [illegible]
[illegible] · [illegible] עליהם שהוא [illegible] ·
[illegible] עליהם [illegible] והם לא [illegible] · [illegible]
[illegible] הנביא [illegible]
[illegible] על [illegible] ·
[illegible] עליהם [illegible]
[illegible] · ואחר שהכבר כן הנה היתה [illegible]
[illegible] · [illegible] להודיע [illegible]
[illegible] היו [illegible] שיהיה השם
מורה על [illegible] · [illegible] זה העניין [illegible]
ועל כן [illegible] זה [illegible] ·
[illegible] מן הראשון והוא שהשם [illegible] · לא [illegible] שהוא
יורה [illegible] לא [illegible]
[illegible] כל [illegible]
[illegible] על [illegible]
[illegible] על [illegible] · והנה לא היה
[illegible] על [illegible] ועל [illegible]
[illegible] היא הנקראת [illegible]
[illegible] · [illegible] לא היה מורה בשם [illegible] זה [illegible]
[illegible] היה מורה [illegible] · ועל כן [illegible] השם הנקרא [illegible] התורה
[illegible] מורה על [illegible] וזה [illegible] ··
הו״ה [illegible] · [illegible]
והוא [illegible] · א׳ הו״ה [illegible]

הטעת לא כצאה כי אם שלש פעמים בכל התורה בשם כאני והינתן כלתי נמתק גם
לא כאן בכתובים ולא בכתובים בגזירת שם בשם אפי׳ פעם אחת · ואמנם המקום
שבא בו בתורה גם כן לא בא אלא להורות על היותו סבת הגאולה הכללית · והרמז ה׳ אלפי׳
נ׳ פעמים ה׳ והבן זה והוא כשתבין מה שהורה עלין השם הראשון כמו שרמזתי · האחד
י׳ פעמים ה׳ · וה׳ אלפי׳ שהם ה׳ זכר שהאלפים אחרים הם · והטעת יציאתם מן ה׳ · ופואת
ל׳ כמין ה׳ פעמים ·
ולכן השם הזה כשתשלום דרכו הזה כהמוך כזה · ה׳ פעמים ה׳ · אחד
עבור ל׳ פעמים ה׳ א׳ ולפי זה הדרך יהיה שם השלם אשר ראשו א׳ · הוא הכל · ורמזו הוא לה׳
להיות הכל שלו · והראשון אשר ראשו · הוא הכל יותר מכל כל האחרים
[illegible]

[illegible]

הגדולה לך סוד ששת ימי בראשית · והוא סוד שש כנפים לשרפים ובמה מכסה ובשתים
יכסה רגליו ובשתים יעופף · שהם הפנים אשר בראש והרגלים שהם למטה והכנפי׳
אשר על ידי אדם אשר תחתיהם שהם אמצע מאה שתים (והם) שערים
ידים שתים (והם י׳ ספירות כנגד י׳ אצבעות הידים שתים (והם גם כן י׳
ספירות כנגד י׳ אצבעות הרגלים ומהם התחייב כי אין אדם וכו׳ אנחנו
והנה דין תשרי דין ששת ימי בראשית ועל כן ינס ראש השנה הנזכרים הדין
ומה שלמעלן כף זכות וכף חובה שסוגרים עד קץ · והיה שדי מכריע ביניהם
ועבר הסוד מטטרון שדי שמו כי יהיה סוד מטטרון שדי שמו שדי ·
והמוכרח הנקודה גם שם מטטרון נוטר · והכל כתר שדי לו · ועל זה
שבעה ה׳ מאור של ינס הדין ה׳ פעמים ה׳ כ״ה ה׳ פעמי׳ כ״ה קכ״ה נסודם ינס
הדין · והרישה כהשם א׳ אלף אחר עשרה נשם ינתגל · והסוד שם יתגל ·
[illegible] · סוד תיבות מל״ה כנגד [illegible] הרס״ נרעם · ורמז כי תוכר אל
האמת הכאשר של השם נר׳ מפני שם עטים כאשר אחר מפני היותם
גם הם שהם י׳ בעצמן · וגם מפני הנראה ממעלה · ועל כל [illegible]
אשר נר׳ יורו עליו שהוא נ׳ קצות נר׳ יסודות ומפני יש לו אחר אל
השמים רבים רבות נעלה מהם · כמו׳ ינר מלא ותמצא סודו מלאך
ומפני הנה אלקים בעצמו כי סודו היה מלא והוא סוד הוא ינר הוא שהוא
כבוד · יחיד · לו · נר׳ הנה אלהים והוא אדני יהו״ה כמו שאמרנו
שאמרנו והרמז עליו מעשה ידי אמן שהוא סימן אל מלך נאמן הנורא
נרמז [illegible] ונבראו עמיה והנה אהיה בלשון ארמי וממנו תבין [illegible]
אהיה אשר אהיה · ועבור [illegible] ינר נרמז כמה נעלה המתנכר מן ינר
והנה הוא הכל גם כים נראה עבר כמה נעלה המתנכר מן נ׳ והמצא
אב והמתנכר מן ר׳ שעולה י׳ הרי מספר שהם אל מברם עם המתנכר
מן י׳ ת׳ שעולה פים והנה אלהים יוצא מן מתנבריור והוא אל הכל גם
כן [illegible] מתנכר הוא במרכבתם ותמצא יהו״ה והנה כבר ויצאה
שיצאו מן ה׳ מלא ה׳ אלהים והוא הענף המדות כי יהוה מדת רחמי אבל
אלהים מדת הדין כי אלהים הוא דין והנה הין והנה הין אדני גם הנה ינר
הוא והסוד הוא ינר״ן שהם ס׳ והם ינר הענף שהם ימין הרי הכל סימן עמי
שלכן היה השם מיוחד נכנוי ורמזם בקנר ונעשה חסד ואמת יקדמו
פניך · והנה ינס הדין יצא מן דינין · יה · [illegible] · הרי מן · נה׳ [illegible]
ה׳ · הרי

ה׳ הרי היו״ד והנה הכל מן יו״ד ה״י · והנה הסוד הנקרא בת הרצון וכאשר יצא ממנו
הרצון יצא ממנו גם השכל מן סוד י״ה שמי עם הוא שם היו״ד כמו שזה מן היו״ד
תכל שהם והמצא סודם · אדם שם הדין · גוף על צורה עשרה על גוף ושהם
מתים אך כהשתרר אלהים שם המיוחד שהוא שם חיי״ם ומצא השם מחיה המתים · והכל יצר
השנה יתר הרנה · הנה שם מחיה מתים הב״ה · תמונת עור עיון הא ואו הא ותמצא תכבר
כלם על הדרך הנזכרת עולה ע״ר שהוא בעצמו דין · ועל כן אמרו רבו׳ ז״ל כוס עד והוא
דין סודם הא נ״ל הא עד נדין · נאמנם הסוד המבואר מהם הוא הוא · ועל זה נאמר
זה שמי לעולם וזה זכרי לדור דור · והסוד זה יחש וזה זכר · וזה דרך שם היתרים שהם
השגת האלהות שהם המשותפים בגלגולם עם חמר נבנה · ורמז עוין ונסך המתירים
על החמר והצורה · בפסוק מגדל עוז הרמוז למעלה · ועם התחתונים נעלמים המתים
תיים · ומכאן תבין מהו ענין תחית המתים ומהן חיי העולם הבא · ורמז שרבה השם אין
להם חקר כי סתרין כלי קץ · אבל אם תרצה להתגלות לפנו בכל ינס נשא תהיה רמה
לחמר הרימים אשר סבב סובב ואין לו מלקנוני · ואמנם שמגעל מעלה העתיד
בתנועתו והוא כלי לגלות החמר היה והחמר הוא · ואין מכל מעלותיו שם מעלה נוספת
על עיקר הנערך והדתות למסתכלים בחכמות שבשמותם בכל ינס מתגלה למטה מי
שבבאם מרגן ידיעה אלו יה׳ · ולפי׳ אחרים זה החלק בסוד שם בן י״ב ובהרמזתו ומהנה
התעורר לידיעת שם בן מ״ב ולסוד שם בן ע״ב כי הכל יצא ממקום אחד והכל הולך אל מקום
אחד · ורמז כי זה שם בן י״ב היה הכהן מזכיר י׳ פעמים בנים המכפורים כנגד י׳ ימי תשובה
וכנגד י׳ ספירות ני׳ דברות ני׳ מאמרות שהכל עונה אל כמו אחד מתפשט ממציאות
למציאות עם המעלה אל מעלה ומשון לשון ומספה לספה שבחניים הכל אל ידי שלח
דתכורא שהנה סוחה דתכורא ינר הוא כל׳ עשירי הוא · והעשירי יהיה קדש לה׳ · והנה
בן י״ב עולה למספר זה במכבר תלקין השנים שמשם ג׳ ושלישיתם ל׳ ורביעיתם ד׳ ושניים
ב׳ · נכלל תלקין אלה עם החלק המיוחד שהוא עולה סודם היו״ד · נסוד י״ב · הוא סוד הוא ברי
הסוד היו״ד הוא׳ אני אמנר הוא היו״ד · והכל כח יה אחד וזה דרכם · יהו״ה יהו״ה יה״ה
וזה אחר מספרשין · יה״ה והו״ה והי״ה · ואמנם יש לו כמה סודות אלה מספיקים
לך כאן · והסוד המבואר עולה לך עבור סוד נקודים כו״ה · הנה כבר שלמה כוונתנו במה
שרצינו להורות עליו בשנין ההנהגות המיוחדות לשם השם · אלא שהיה מה שעוררנו
עליו הפרתי להיותו בריונה ראשי פרקים למה שצריך שיודע ממנו ברוב העיון השכלי
כדי להגיע בו אל צורת המעשה הדבר ··

החלק הז׳

סימו מנתוחתו השרק ארבעה ועניינו ארבעה · והתבה

[illegible] חלק סימן ה' שנן א' סימן ב' כלל צרוף האותיות · זה הכלל הוא האותיות · זה
הכלל הוא קל לכתוב · ואעפ״י שאין לו סוף [illegible] אבל יש לו סוף בהכרח [illegible]
סוף ולכל לשון סוף כמובן · אבל כבת אין להם סוף והוא [illegible] הדרך ט הראשונה מן
החכמה המקובלת [illegible] ועל כן כל [illegible] כללו בשם הכלל והוא שם צרוף האותיות
שהוא [illegible] או נקראת המנך האותיות שכל אחד · ונראה שאין הלשון
כי אם המנך המחברות אותיות ניקרא זה מנך · כמו [illegible] היסודות וכמו שכל
הכל מורכב מאותיות כן כל לשון מורכב מן יסודות · וזה סוד השם [illegible]
מורה על כ״ב אותיות ול' מורה על ארבעה יסודות · ואם כן [illegible] הכלל [illegible]
בשם אחר · והוא [illegible] עשרים ושש ומורה על [illegible] · וממנו הקשר מפורש
על כן מורה על [illegible] השם המפורש [illegible] · [illegible] יהו״ה אשר ממנו כל ברכה
וממנו באה הברכה [illegible] והם הם [illegible] ברכה וקללה · ועל כן הצרוף האותיות כמו
ואמור · כמו שכתוב בספר יצירה ב' אבנים בונות ב' בתים ג' בונות ו' בתים וכן כלן · וזו
היא צרופן · א״ב · ב״א · אב״ג · אג״ב · בג״א · בא״ג · גא״ב · גב״א · וכן כלם [illegible]
[illegible] · והנה [illegible] זה הענין הוא כמו [illegible] בשים [illegible] כלומר
שמהפך הראשון לאחרון ואחרון לראשון · הסוף לראש · והראש לסוף · ואם [illegible]
אותו או נמבר · הצרוף עם כל אחד ואחד עד סוף · והנה [illegible] היותו [illegible]
ו' בתים והוא המספר שהורה עליו בשון הקדום [illegible] אותיותיו [illegible] בכלל
שהיו ג' אותיות [illegible] היה ההפך כבל אות ב' פעמים בראש התיבה · א״ב · ב״א · ג״א
והנשאר [illegible] ב' תבות הוא [illegible] ב״ג כנגד ג״ב · וכן ג״א כנגד א״ג · וכן
א״ב כנגד ב״א · ולא [illegible] בצרוף [illegible] באותיות כלם [illegible] עד שיהיה בדבר האחרון
הפך הדבר הראשון [illegible] כמו א״ב שהוא ראש הצרוף שהיה כנגדו המנך סוף הצרוף
שהוא ג״א · וכן ככל צרוף וצרוף [illegible] מאותיות יותר מג׳ כגון אב״ג״ד · או
אבג״דה · או אבגדה״ו · ואעלם תתחיל לצרף [illegible] ג' אותיות
[illegible] · [illegible] המספר ההוא לשום האות הראשון בתחלה תמיד עד שיגמר
צרופי ג' אותיות · כגון ג' מן אב״ג · וכן אם הם רבים · כגון · אב״ג מן אבגד״ה או
אבג מן אבגדה״ו · או אבג״ד · מן אבגדהו״ז · וכשיגמר צרופי השם [illegible] לצרוף
הראשון שהוא [illegible] של כלם · והתחיל בצרוף השני · [illegible] הראש לסוף [illegible]
הדרך [illegible] מצרופי [illegible] · [illegible] · לאבגד״ה לפי
זו הדרך · ולפי זה · אבג״ד מצרופי ו' פעמים א' בראש התיבה ב״ג״ד מצרופי ו' פעמי'
ב' בראש התיבה ג״ד א״ב מצרופי ו' פעמי' / ג' בראש התיבה · ד״א ב״ג מצרופי ו' פעמי'
ד' בראש

ד' בראש התיבה · וכמו הדרך הזאת תעשה לכל הצרופים · וכבר הודענוך דרכי המנך האותיות
כמו מה שמספיק להבינך ··

חלק סימן

ש' ענין ב' סימן ב' · כלל תמורת האותיות ·
התמורה יש לה דרכים רבים · יש מהם מה שתהיה התמורה על דרך [illegible]
[illegible] יהו״ה [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · ונכנה [illegible]
כמבר שכל [illegible] · והנה התמורות [illegible]
[illegible] אלהינו יהו״ה [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · אבל התמורה שאין לה הכרח
[illegible] · אבל [illegible] והנה תמורת האותיות [illegible]
[illegible] התמורה [illegible]
[illegible] · והנה [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · והנה [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · וכל מה [illegible]
[illegible] · וכבר [illegible]
בתמורה [illegible]

חלק סימן

ד' ענין ג' סימן · כלל משקל האותיות · המשקל הוא שיהיה
מספר האותיות [illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible] אותיות [illegible] · והמספר [illegible]
[illegible]
[illegible] · זה [illegible] · והנה זה הדרך [illegible]

אחד והוא מצד שמירה המספר הזה בחשבון לבד · ואינו רואה לו מצד שזה אומר
חשבון מספר פעולות בעצמם ואין בו מטריא אומר זה · על כן כהתלות
ט' בקו"ר יקרא זה בי מטריא וכהתלות הקו"ר יקרא זה משקל · וכן כל
הדומה לזה הוא ההבדל הנמצא בין בי מטריא ובין משקל הנה כבר התבאר זה ··

חלק סימן ק'

שער ר' סימן א' · כלל בי מטריא וחבריו רצו
כי בספר יצירה לא מצאנו כי אם דרך אתב"ש

מבוארת והיא הצירוף לבד · ואעפ"י שגם תקון חשבון אלף המילוי צרכו
ואחר אמר כן תקון הורה על ההמות הבפוכה בדקיקה כי כן גם שם הסוד
כלאבנו מתקן והוא עשו תקון התומר להפוך לקבל צורה · ואמנם אמרו
תכן הורה על כבוד צורה בהם · אבן אקלן המילוי הם מה שסובבו ·
ואולם ברבון הוא אשר באר גם שבעו לבד וזה מפני שהוא ראשית כל
וכלם אקלו הצורה הראשונה הזאת שהיא צורה הצרוף קל עליון לקבל
האמר בן · וכמו שלא יקבלו זאת ולא עבר לבד גם לזאת לא יקבל רבד שן
באחרות כי כלן תלויות בזאת · ונעלם סמך על הראשונה ולא זכר דרכי
מרעי חכמיה · כי אם בשם הכלל לבד והוא אמרו אקלן והמילוי · ובאמת
כבר רמז באמרו · כי אקלן ומילוי א' עם כלן וכלן עם א' עם כלן וכלן
עם ב' ונתגלגלת תלויה ונודע שזו הדרך אשר היה ככך הצרוף ואינה לו
דרך אחד ולא כך מרה ונתבאר ייחס להם שוען בצירוף · והנה בי מטריא
הוא שוען חשבון זה במספר שלו רבה במאמר אמכם בי מטריא בי
מטריא והוא בגי' ונכנה רבות כלן בכרך זו כמו מלוגזר בי מטריא
אות ואין להם תקר ואמנם נוטריקון ונחס לבי מטריא לב ראשי
תיבות · יקראו זה נוטריקון ומשם יקראוהו בי מטריא מפני שיהיו שם
בושה כמעשים · והנה רבו כתבו דרכים רבים מאלו המעשים בשען
מספר בכתבם אשר בשען ביטל על אמרו ולא יכלו כתבם ומיקריה
ואמרו מלו אמר בי מטריא איכפת להן · ואלו אלא תקון ונכסין ·
שהוא יתעלה אמר ענין תמט ואחר אמר אמט לקט שספרו וכן
יתכן ולתוב עליהם רבים · כי הנה האותיות בחומר והחשבון בצורות ·
על כן יתגלגלו החשבונות והכוונות בצורות · על יתגלגלו החשבון על
האותיות והאותיות נעזרות בתקונן ולא בגן כי אם דרך החשבון כי החומר
מתגלגל בצורה ונשוא אל הצורה במקרה בו הצורה מטעה את החומר
בעצמם

תגט
בצורה ולהתגלגלה מהחומר במקרה · נרכו ראשי תיבות מהמעשים כמו אמש
מפני חשבון תכמה אבל סימני תיבות יותר וראשי תיבות הרבה · כמן אל
מלך נאמן אמן הוא ראשים לכן הוא סומך אלא הוא הנוט' וכיוצא בם הכל
כל מה שמצא ואין לו צורך לכתוב יותר מזה כי לראיה בהכבשם לרמז בכמן
ראשי פרקים · ולא הכוונה מספוקים ··

החלק ק' ההי'

סימנו אותותיו הנה חלקין שלשה נעשין
שלשה והתיבה זכר · חלק סימן ה' שען א'

סימן ו' · כלל הזכרה השם בנקודה אחרי אשר השלשה שען המוך האותיות
הכלל מעתה יתכן לנו שבכתוב מה שאני מבאר לגלות מסוד הזכרה השם ·
ודע כי אמתה השם הוא בהלכה הראשון בנקודה בתורה ואין בן שיגוי כי אם
בנקוד לבד וסבון · שמונה שלמים נזכרים באתו צורות ובכלן האחד הראשון שנאמר
ומהגלגל בנקוד · ולתוב שהנקוד הוא כרמות אותיות ובנא בכללן ה' נקודים
בהוכה כב של אותיות · נזכרת פעמים כלאן זכר ונעלמים כלאן נקבה
ואולם הם של ה' ראשונה עיבן ג מקומות כלל בל שלא ישנבה בה כלל בכל הזכרה
בו נ' מנקודת שום אותה פקח) ומשם אותה בכלל והרמז הוה של סוה ואהבה
הנה להם ולך ויהיו לשני מיתאמות · שמנה ה' בכתב ה' זכר ונקבה והנה חמש אותיות
מתגלגלות בירכנו קם פעמים בם ה' נקודים משנים זה מזה וזה עולה לחשבון ו'
מאות · נמצא תגלגלם ה' נקודות עם ה' אותיות בכל מה שיכלו לקבלן הגלגל
עולה לחשבון גדול מאוד · ואמנם הזכרה של השם אין גלגלה הראשון הנקרא
גלגל בשם כי אם הזכרה א' עם כל אות ואות מהשם בשם ואתנו כמו הצורה הזאת
שצירתה בעבור חשבו שאן ··

צורת הזכרת א' עם יוד פנים ואחור

אִי אֵי אַי אֻי אֹי
יָא יֵא יִא יֻא יֹא
יְא יָא יֵא יָא יָא
אִי אֵי אַי אֶי אֹי

אִי אֵי אֵי אֵי אִי
אִי אֵי אֵי אַי אִי
אִי אֵי אִי אִי אִי
אִי אֵי אִי אֵי אִי

יָא וְא יָא יָא יָא
יָא יָא יָא יָא יָא
יָא יָא יָא יָא יָא

זה הנקוד מנוטעה כל
שקר · ויראה כי הכנה
שעה להסתרה שני שענין
ראשי ולכן יזהר כל איש
מלהשתמש בן עד שיתקנה
לו כי שיודענו זה בהכנה לטוב
תושט שמן ואש בשני היתהם
על הכנה מה כלשון
נאמר הלך רטל מלהסתר

צורת הזכרת א' עם ה' פנים ואחור

הא הא הא הא הא	אה אה אה אה אה
אה אה אה אה אה	הא הא הא הא הא
הא הא הא הא הא	אה אה אה אה אה
אה אה אה אה אה	הא הא הא הא הא
הא הא הא הא הא	אה אה אה אה אה

צורת הזכרת א׳ עם ו׳ פנים ואחור

וא וא וא וא וא	או או או או או
או או או או או	וא וא וא וא וא
וא וא וא וא וא	או או או או או
או או או או או	וא וא וא וא וא
וא וא וא וא וא	או או או או או

צורת הזכרת א׳ עם ה׳ פנים ואחור

הא הא הא הא הא	אה אה אה אה אה
אה אה אה אה אה	הא הא הא הא הא
הא הא הא הא הא	אה אה אה אה אה
אה אה אה אה אה	הא הא הא הא הא
הא הא הא הא הא	אה אה אה אה אה

כי הארבע הזכרות הכלולות הם משתתפות בשם המיוחד עם אות היחוד אשר לא נזכרה בו בכתיבה שהיא מכלל השם ולא כתיבי השם כדי שלא יהיה הסוד נגלה לכל גם תוך השם שנרמז בשם הוויה שסודו הוויה שהוא בסוד יהוה הוה וכן יהוה הוה היה יהיה בסוד הוויה שהוא בסוד יהוה הוה ואות ויהיה בגלות שהשם · וכל הנוה מורה על מציאות נצחי כל השם כאחד לפי קיימא מכל [illegible] וגלוה תוך [illegible] וקיימה ואם היא נצחית יש לה תכלית מציאות שתמונה אין ספק שסבתה נצחית ואם סבתה נעלמת והיא נגלית בתמונה אשר על נצחות סבתה ועל כן יהבן לקרוא שמה בשם סבתה ולהזכיר שם סבתה כשמה לפונת הנראה על מציאות סבתה ועל נעלמה · ומפני שיש בהזכרה עניינים גדולים ואם לא יזכר כם אדם אשר יתבונן בה הסתרנה הראשונים ואמנם עתה בזמן הזה כבר נתגלה הנסתר ממנו שהבינו השכמה ליה וכלן

האחרונה

האחרונה וסוף השכמה הוא ראש ההזכרה וסוד ע״ב הוא סוף ונס הוא ראש והסוד הוא סוף המלאכים ונס כל זה הוא ראש והוא לכן נקרא מלאך בשם האלהים וסוד אל קנא וכלל ו׳ ספירות השם ועל כן עבודת יעקב חקוקה בכסא הכבוד הכלל שבע ספירות וזהו סוד גדול ומתוק התבן מהן סוף ש״ם · ותדע כי גם כן הכבוד על כן יעקב סודו עקב וסוד ישראל לראשי ויבכר מן הכתב ומן מעשהו ומן קללת הגלויה בסוד ראש גם עקב והמ״ת הוא השם השם נוסף · על כן סוף הפסוק מגמריהם · וה׳ אותיותיו ומספרו מהירות והוא יש סוד גדול מאד והתבונן הל׳ ודע זה מאד · והשם [illegible] והנעלמה על המציאות וסופו כל כלולה · והנה הוא כן יש כן הסוף אנה · והשלשה נוי משה מורה על שניה וסופו המים והם מעל הירח על כן סוכם חסר גם לבנה · ורמז אם יהיו תשובתכם בשם כאלו ולכון ונשארו שלש ספירות ירדו על ישוע שלשה שהוא ישות משלש · מחשבה ותכלה ונשמה · אלה הם סוד הייחוד והראשון כלל השכמה שמות וזה כולל השלשה שמות · ואמנם סוד עשר ספירות כולל העשרה שמות יחד שהם ב׳ נ״ס והם הם ר״ת יהוה והנה סוד ההזכרה בכלל האותיות מספרין שוה במשכן אם נ״ל ר׳ אמן הרי ראש והוא סוד אהיה אשר אהיה נרמז בסוד בכל מקום אשר אזכיר את שמי · והנה ראש כבוד אמת לגמן תמלא · וכן רמז עוד וסוד היגנרה הראשונה כא ראשים הוא ראש הארם אשר כולל כל ראש שהוא רמז על עולם השכלים שהוא קיום השמים ונקרא אור [illegible] שמתיק באור ובחשך · והעולם השני שסודו [illegible] ממתיק החשך שנשמע שכמה וסוד זכר הזכרה וסוד שני הוא השכמה זה שמי לעולם והן השכמה לעולם · וזה זכרי לדור דר והן הזכרה לחשק והסוד זה יוכר לדר כי והאלף הנוסף סודו אלף פעמים אלף סריס אשר למציאות · וסוד היגנרה השניה לאחרונה ושתיהן יחד הראשון והן אחרון · הפסוק אחרון והן ראשון · כולם מתכון והראשון אחד וסודו שם שמי שם הרשון לדרת משה ואתה · וסוד היגנרה השלישית [illegible] · וסוד היגנרה הרביעית בשטת שהוא ג׳ הנה סכל ראש אחד על כן אלף יתר שהוא שר אלף וזה הדרך מגיעין [illegible] יה״ר יהו״ה נתמרים באומר בכל תורה · ואחר שהודעתיך קצת מזה הכלל אודיעך סוד תבונה האותיות עם הנקוד אחרי הודיע אותך סתרי הנקוד הרמוז בשם כלו הנכתב בתקון

חלק סימן ה׳

עניין ה׳ סימן ב׳ כלל סתרי הנקוד ירוע שסתרי האותיות הם עניינים עמוקים מאד וכבר נכתבו עליהם ספרים הרבה מפורשים בדרכי אותיות כר׳ עקיבא ובפרקי היכלות כר׳ ישמעאל ובספר הבהיר

ובספר יצירה ובספרים אחרים רבים מיוחדים · וגם קצת מדרכי הנקוד נרמז בספר הבהיר
אך מה שנרמז בספר יצירה ובתקונים ובספר הזהר לא כן עוד אשר כתב בם טעם הנקוד
לפי הדקדוק גם הוא קצת מהסודות אין לנו להשיבם וגם לא לשנות מה שאמרנו אחרי
נכבר תנכשו גם כן ספרים רבים על ענין זה שהוא קרוב אחד על פי אנשים חכמים
מתוכמים בספרי קבלה וריעתם הם ובספרו על מה שנעשו בכלל הספרים הנזכרים
וברמזיהם להם על ענין הנקוד הנרמז בהם הנזכרים בחלק אחד זה לבדי ואודיעך אין
ולגדול שאין כתבתי הם בנוכה שלא ידע כל אדם לקראה שאין קריאתה כמו שהיא
כתובה בצורת שירה אבל קריאתה בצורת ישרה ועל כן יסתפק לך בראש שאמר דרך
של הקריאה בצורה והיא מסורה בצורת שצריכין כזה אֹ אָ אֵי אִי אֻ
וזו היא צורת הקריאה הישרה והיא הנזכרה נהיא
התחלה כלפי לפי שנראה · וגם כינר בשמאה לפי שורה כן הנזכרת כמו וזו היא צורך
דרכה במשמעותה כזו · ֹ ֵ ִ ֻ והנה אז כולת התחלה על פי התנועה
הישרה אז · שאחר שמאלם כל התנועות הוא בהיותה
בראש התיבות · אחר כך השוה והתחלה אז נתולין · בראש כל תיבה עד השלום שנריה
ובדרך הז' כן דרך שורי ה' ושורי נ' ושורי ה' עד סופם · ודע שאחם שהתחלם הוא כולל
באספרן התחלה ונקרן כולל ג' ספירות שהם ג' שמות מיוחדים כאלו נקרן שלש אמון
שהוא א' ועמו נשא מנהל לסוכך היה עליון על האותו ונכר כי מי שמחל על כבודו
אחו · והנה מנהל כולל לחמש נקודות כאחד · ט למעה ממעלות נקראנה כשם
אדם לפי צורת פנים שני נרדנות פנים פני אדם · וגם תשאל הנך גם הוא יש
לו ענין כולל בכבד שני ועל ראות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה · והנה
חמשה והנקוד נשלם בה תשובה ה' פעמי ה' ובתי עשר הרי כב חמשה עשרים הרי סגלת
והם מנהל וכל ש' היא רוח אלהים וביאו תלם · ונגדר ה' ל"מ הרי מרכן תלם
והנוסף מספר והכל התחלה ויעשי ראשונה ובשבור היות תלם מלך הוא הראשון והוא
סוד המלכה אשר היא ראשונה לכל חיה רואני לפינה הוא הראשון בכל הנקוד על כשם
ואם שם השם הוא שר המשם כמו שהקבלה משירה בסוד הגלגלים המגביר על היות
הם השלשה בשלשם ושמות התחיה הנית אותיות הכמש בתחר · אם כן דין הוא
להיות מה שבכלל השלשה שמות הראשונה הוא המשנה התנועה הראשונה אשר היא
למעלה מכל והנוסד כל · ומשם שתי השם מנקד ונכר בכל מקום באור
הראשונה בקמץ דין הוא להיות השם בקמץ בסוד יה שהרי כל קמץ בסוד הוא ומורכב
הואמין פתח ותירק ונכון קמץ היא צורת קו ענקודה ממש של כתר בתנועתו סתום
נקודתן

נקודתן בצורה זו וזהו מה שיורה עליו צור קמץ ומכאן אמר ט' הפתח
הוא ראוי להורות על עגול משם היותו קו ישר ט' טור כך משם שלא יתקן
טור האות ונקודתו והנה הדבור המקיף בכל סוד קמץ והנה כתר מתנק
מקיף ומסיק רישון כלו ונעל זה היה מסיק כה' של יה' לגבור על מה שאמרתי על
פי שטח שרים ונעל זה היה ראוי לבא קמץ אחר תלם כלומר שיתנועעו הכבוד אחר החכמה
ונעל זה המצא שבתלם מינתם של קמץ לבר מכל המקום ומשוב הקמץ בשתי צורות מתרמה
של התלם והוא בהשתתף של הקמץ) שבא כאות אחת ונקרא קמץ חטף ונמשך קמץ כלומר
שמתנועעת בתנועה מהירה בתבלית המהירות ואין בכל כתר מי שיהדר במקיף והתנועה
מן כתר של כתר · ולו שש קצוות והוא מנוקד שהוא שתלנו כך · והוא קדמון בכח · והוא רכון
בכרוב · וכל כרוב שם תיים ונפרון עליו קנה חכמה קנה בינה · ודע כי התנועה המהירה
הסנכית היא העצמיות והיא הקודמת שבתנועות בשפע והנכברת שבכל התנועות היא
התנועה כתר ערבות · וסימנך סלו לרוכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו · ודרך
השתתפות תלם עם קמץ הנה יד יהוה הויה שזה בא להורות על הפה העליון המנהיג
הכל והתנות הכל והוא הוא כח השם בעצמו שלא אשב היות הראשון אחרון ישר נתיבו
האחרון ראשון הסוף · והנה סוד השם נקרא מסודס מתדלים הרבה אחר מהם זה שהוא
מיוננה לך לעשות מלת עברות · ואלה הם ישר המשוך והרחיבו הפך הישר והרחיבו והתורה
השטח שכל קמץ מהדר שישוב מתרמיה לחלם כמות כא שבא אחר הקמץ בסוד תפלה ·
ואם אין הנקודה מודרת אבל מאחרת אינו שב כי מנת חלם אבל נגמר כמות שהוא ·
ודרך ענין תלם מגעל נסימן ופרעה תלם · וכל מגעל שהוא נגמר התלתו חלם אבל כל
מגעל שהוא שמני ונגמר קיים התלתו קמץ · והנה כא אחר חלם צרי להשלים סגר
תשאל הנרמז וגם כא אחר קמץ כלומר בשם כללה גם כל אחר ואחד מהם בסוד נ"ג
חלם ובסוד מ' של קמץ פי חרק לבדו ונקרא על כלו והנה כא עם מגעל צרי עם חלם ·
וכן שם סגול צרי ודרך חלם עם קמץ משובש · ודרך קרבות צרי של קמץ · קמץ
בשיתמן רק סגול ועם הרי שגלם נער · כלומר עקר התנועות הוא כך חלם לפני
קמץ וקמץ לפני צרי כלומר שחכמה קדמה לבינה והכבוד קדם ליצר אשר הוא התמר
באמה והוא מאורך בכל תמר וכל יצר מורכב משני עגולים שנים התחתונים כלומר
שמתחתונים תחת הקדמונים שקדמו לו והם כבוד · ונקודה עליונה אחת ונקודה תחתונה
שטח · ונעל זה היה שבא בעל שתי נקודות ומשתרף עם הפתח ועם הסגול ועם הקמץ
אבל לא עם השורק ולא עם החרק ולא עם החלם ולא עם הצרי ודע שהפתח משרת
לקמץ והנה הפתח קו ישר בלי נקודה עם תנועה ישרה כיונה תנועת הפתח שהוא

הדלת והרמז הדלת תמוך על צורה בי צורה הוא הצרי ועל כן היה שם המרבה פתח גדול מפני
שהוא משרת לקמץ גדול והסגול היה משרת קטן שהוא פתח קטן לצרי שהוא קמץ קטן —
כלומר כרוב קטן וכל תמר קטן מכל צורה שכל צורה היא כרוב גדול כנגד פתח שהוא
כרוב קטן · וכן חכה המנורה אף כארבע סבות התנועה שהן השכל הנברר המוגע ל
השכל התנסק השטום אל הכתם המשכלת המטעה אל הצורה הכרוביות הדבקה לתמר
והורכב השוא מפני קדות נקודה אחת למעלה כרמות חלם ואחת למטה כרמות חירק
נכשתמשו בב' נקודים והם קמץ גדול ופתח גדול וקמץ קטן ופתח גדול · ותשהק
מתיאות בסימן נסימר כתם איש ריב שהנה ספר כתב כלל ארבעתם תמיד שהן שם
קמצין ושם צרין · ואם תחפש הנה תמצא שהן שם פתחין ושם סגולין וזה כל הנא
ממני שההבדל בין שני הגדולים בתוספת נקודה לגדול על משרתו הגדול · ותוספת
נקודה אחת · אך כן היא ההבדל שבין שני הקטנים והיא נוספת לקטן שבשניהם וזה המר
אמה שקרא לגדולים וסוד ארבעתם כאשר כב' כרובים שהם מורים על כ' איש צורות
וב' כרובים מורים על כ' איש צורים שהם התמרים ומפני השתמשות ירמה זה לזה
כרבר ניכרו זה לזה כרבר וכל כרוב קטן מנקף הוא כתמר וכרוב הגדול אשר מקיף
בו מכל צד ועל כן הנקודה ברמות תמר לסובב בעלין המקיף · ויהיה הגלגל כרמון
סוף הסוגים והמתרגן כרמות מין המושם ואשר בשהם אל[illegible] לששהם כרמות סוגים
כשרך נמושם כנרך כהנערכם לעלין ולתחתון והנה יתקרבו עתרחקו יתקרבו לנקודה
ויהיו כרמותה ויתרחקו מהסובב או יתקרבו לסובב ויתרחק מהנקודה והנה היו הזכרים
ז' נקודות וב' עגולים וסימן ט רנת נעברה כן והנה כל שמונה יורד על דגש שלם וכל נועה
היא דלוק מקורה ונקודה לנקודה עד שהיו כב' נקודות או יותר מורכבים · ונקראה —
הרכבם כן ונחלקו הקניים ולמושם רבים ולעולים · והנה הקו והשעת והדגש כנגד כמות
והנקודה אינה כנגד כמות כמו האחד האמיתי במספר שאינו כנגד כמות · והקו יורה על
אורך וכן מן א' עד י' ברמות אורך · והשעת יורה על רחב · וכן מן א' עד י' במרובעים
יורה על רמות רחב והדגש יורה על עומק וכן מן א' עד י' במעוקבים שהוא עגול יורה
על רמות עומק עו צורת עשרם

אב גד הו זח טי

ארט די יר ין כה לומט כר מאך

את בג סר קכה רין שמך תקיב המבט א' · וכלל חיבור האורך הוא
הב' · וכלל חיבור הרחב שגוגה וכלל חיבור העומק כסימן כמ"ה כ"ה מהם ד' לק וכ"ה ·
הנה סימן הראשון לכה · והשני של כה · והשלישי ד' כה וסימן כלם המשית כהן ·
וכמו

נרמז בו לגאון · ואמר הוה אמן · והנה סוד כתכמה כלו הסובב כתכמה בגימטריה ה' כתכמה יסר
אמן · וסוד כתכמה יסר הסובב כלולה והכלל אמ כלל אשהם יחד למה · וסימן לה"ה ולה"ה
ועל סוד כי שהוא כגולם נסורו צריך נמלו נצריך יסורי גולם · המרכבה יש כאן כאורגן
להורות כי כל צריך הוא רר שלם ועמו החכלה והוא אמ הנתם כסורו כבתשן ורמזו שכתב
ה' כבתשן · ומן רר שלם תנבור על אשת הנקודים הנזכרים ונשארו שנר ששם לעולה
סגרם והם חירק שם שנקן והנה הם כ' נקודות אחת מן העליונה והתחתונה כלומר אחת
מכרעת מן חלם שהוא למעלה ומן חירק שהוא למטה ועל כן שנר השורק כב' נקודות
למטה לסגרות על קשר המשוגה · ואם תאמר אין לקשר קשר זה שקר · ונתן קשר
הוא צד מאור שכלל שקר ואמת · והסוד אות שלם שמש מאוך ושר הוא שמש מגשם
ונתנר והוא שמש רוח אנפשם · שמש רנתש מהכלים מכל מה · וכל העולם עומד על
הכל מהם של השנקות של מה רכן · והסוד הגדול צורות השם שמות הצור והנשר כנגד
השכל הפועל ועל כן רגע אשר השכל מגעל הראש שהוא עדם הצורה ועל כן נקרא ראש
מהראש והתחתיב להיות טנם קשר שהוא שקר ואמת · ואם כן הנה כלן שר אמת ·
ועל כן היתה התורה לאמת · והיתה התבה לאור · גם הקשרה לאות · ט עולי התורה
היתרים גם עולה תוסרים התורה · ואין היתרים כי אם מחשבה · וכל מחשבה מסורה
בסוד חשבון ומספר · והכל רלוי במספר וחשבון · וכנגד השכל הכלל מיתרים · ונאמר
הם שטם יתר יתר הרי סורק · ואם תאמר הם שטם קבוצים הרי זה שקר · שאינם בו
אם קשר נשאר הרבעה מן סג"ל ר"ם הכללים כאחת יו"ר אותיות שהם י"ו והנה ח' אחרי
רק והוא צרי בנגמן וכן ש אחרין ק"י וגם הוא צרי כנגמן · והנה כל הנקוד
השרשיי הוא ח' ק' ג' ח' י' והם כללים ח' נקודים שהר דגש שלם וכבור מקיף
ככל והוא מלא וכא ר' להורות על הככבה ר' ועוה כגבורות ל' יסודות גם ל' מהנקוד
אין להם קו ויש לחמשי שהוא קו נקרה נגלה מספרם כסגרם חט חמשה שבהם — כ"ה
נקודים שהם מגולגל שמים כאשר הם מגולגל ספרים גם הם מגולגל זכר ונקבה ·
ואחם רבון אשר כל גלגל זכר ונקבה · וכלם הראש אשר הוא מגלגל והוא גלגל
מה גם הוא גלגל מל אשר הוא כסף גם עסף אם אשר ממנו הבור מעשה הלקים
אשר הוא משקל המלאך · והבן כל מה שנעבר שבבה רתקה המען מאר פרי לנגרך
על הסוד כראשי פרקים · וסימנהן של כל הנקודות החמש הוא סוד י"ה שם
ה' הוא וסימן גנשריקין · ואמר שהנרמז לך זה כל בקבלה אודיעך עוד הצרוך
שמגן להשלים כזה בענין האמת והנקוד · ואמר שבקבלה הודעתי מה שכתבתי
ואולי הוא שלך בארוכה · הנה שרעתי להשיג מכח המהלך החזקה ולהודיעך שמה

שאמרתי אינו בשמה מן היס אן הראוי לומר כן ואפשר פקיעור · ונאמר כשלרי בסימן תמש
העיקרית תמן כי שם היסוד הנזכר היה · ונמצא שתמצא שם היסוד בהויה כן תמצא שם
הויה טסורה ונם תמצא כן שם מה בתמה שם · והכל מתנועע מהתשובה ונסכת
הרקיע ומכת המספר וזה כלו סודו חיתי הש״ס · ואמנם מה השם בכל הש״ס · והוא
סוד הש״ס תמן כל זה יסוד מגיע הלשון ··

חלק סימן ה

נשוך ב׳ סימן ד׳ כלל שתוף האות עם הנקוד · כבר
התבאר לך שהאות כחומר והנקוד כצורת התנועה

את התחומר והתשובה בכונה המתנועעת והתנועה היא בשכל והוא הפועל בצורת ובחומר
והתנועה שמקבל המשיג כמה שהשיג הוא ההבלות ואין תן מרכבו סבת הנמצאות לכל
פועל נמצאו בכונה · והנה החומר הוא הסבה המתוחה מארכובתן וההבליה היא
הסבה המעולה מהן · והפועל קונה של ההבליה והצורה קרובה של החומר וזו הדרך
כבר התבארה במופתים ומשכלים בספרי החכמות המופתיות ועליהם נסמוך ונעל
כן לא נצריך פעמים מה אבל נבאר מה נגררנו באותיות ובנקודה בכלל לפי קיצור
זה החבור · ונאמר כי האות במלה מיעוטתן הוא פועל אחד והיה חמרן הקדוש
הוא הדין ובהיות הדין בקתה הוא מוכן בכל חלק וחלק ממנו לקבל צורה כל האותיות
שאפשר שהכנתו גם כן היא לקבל צורות רבות אחרות או צורות אותיות אחרות
כלומר על אחת מהם לא שתקנת צורה לדבר בם כי כונתינו לאותיות אחת לבד
ונקודם ולשונם · ואין לדין חלק מיוחד לו עליו מזה החלק יתעייר א׳ נמצא האחר
י׳ ונמצא בם אבל החלק שהוא מוכן לקבל צורת אחת מהאותיות הוא החלק כמו
כן בעצמו המוכן לקבל התנורות אחת אחת לא אחר שיקבל זה החלק זו הצורה
שלם בחלק ההוא להקרא אות מהחומר וצורה · ונעלם הדין לא יקרא אות אבל יקרא חומר
האות אבל האות ממש שאין לו מיעוטת בלא חומר אין לה שם אות · והנה עם כל
זה אות הנאמר הדין לא שם העיש לבד · וכל מין כלל מיוחד פרטים · ונעלם כוח
הפועל צורת אות בחלק מחלק החומר הדינו יקרא לו מיד שם פרטי נוסף על השם
הכללי ואין האות בעל שם שמות שמו האחד הכללי אות והשני פעולו ושמו השם
הפרטי שלך על דרך משל · ואם כן שמו הפרטי הוא אשר הבדילו מהכלל והוא
אחד הכלל בצורה לחמר במקרה מכונו שהכלל קיים והפרט הוה ונפסד והקיים הוא
בעצם וההווה והנפסד הוא במקרה כי שקרה לו מקרה ההויה ומקרה ההפסד והפועל
צורת אות בדין הוא אשר הניח בה שפיה ככח של הפועל והוא הסופר הכותב בקולמוס
והיה הגשם כמו כלי אמיתי כי הם שבו מקן הסופר צורות האות כמו שהם נראים ·
והרכבה

והרכבה הוא סיבון הרואה הקודם בונת הכונה. עד שישיג על יד זה הפועל מה
שהיה בלבו וכוונה השיג המשיג דבר זה נשלמה כונת הפועל וכבר הגיעה של
תכליתה · ואחר שהדבר כן אם לא תשיג כונת הפועל לא נשלמה כונתו
ולא הגיעה של ההבליה האחרונה אשר היא המכוונת באמת. וממנו שהגיע
התכלית ההיא הורה השכל לסופר המשטל להוסיף צורה על צורה כדי להשלים
כונתו ולהת בה קרוב ונחוק למעין להבין מהרה כונתו והוא ענין התנועה
המקריה הנוספה על האות או אמנם התנועה הראשית וזה כדי
להעריק מה שהוא חקוק על ספר מהמספרים משמים ולהקנות כל
המעיין בו · ונראה שהאותיות אין להם תנועה בעצמם · ונעלן כה
הטבע על פי השכל בתוך כלל המה להתיעוד האותיות במבטא ברמז
מיעוטתם הבלתי במבטא והנשמה לאותיות נקודות מורות על תנועתם
במבטא בהעתקתם מן הספר של הפה · ואם כן המתנועעים בעצמם
הם אותיות הפה · ובמקרה הם אותיות הספר והעתקת של זה הכרת
מקום התנועה התלקינה כי לא יתנועעו אלא מתנועעים בלתי מקום
נפלא זמן ותלקי המקום הם הרחוקים וחלק הזמן הם הסבות הנחשב
המקורים כגשם וכחרשים וכחלים והדומים להם · וממנו הרחוקים צריך
אדם לדעת כמה יצריך במבטא כל אות ואות ··

וזהו סוד ההזכרה

וממנו שאלה הם צריכין שהן
אינן מקובלים כמסירן קבלה

לבר ואמנם שהיית יכול לדעת טעם לכל אות נזכרת ממנו מה הצריך זו כנו
או זו יותר מזו או פחות מזו · אבל צורת הקבלה מספקת להזכרה כי
מי שהוא חכם יבין מדעתו · ואחר זה שין מאד בצורת השני בשנה
שתכונה להשיר את השם הזה הנכבד התקון למעלה כשקורין · קמץ
עיתמך והתכונר במקום מיוחד שלא ישמע קולו לזולתו ונהר לבו
ונמשך מכל מחשבות העולם הזה ותאוה שבאורה השבה הבדר כנשך
מגופך והיותה מן העולם הזה ותחיה בעולם הבא אשר הוא מקור היצאים
הכח המתנועעים בכללם והוא השכל שהוא מקור כל חכמה ונתנה
ודעה והוא כביכול מלך מלכים אשר הכל יראים ממנו יראה גדולה
מאד · והנה יראת המשיג חיא כמעלה שהיא יראת מעלה נוראה אהבה
ונשבאה רעתך והדבק בדעתו המתנועע רעה צריכה דעתך לפסיר

מעלה שלא כל הידיעות הזכרות גלות רשמן המשתתפות בינך ובינן על פי
שתי הנזכר והנקרא ויבא כן מה צריך לרשת דמות מכוונת .

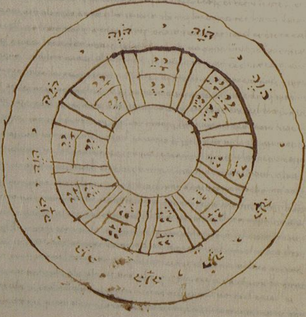
וזהו ציורן כשתתחיל להזכיר

זה א' בצורה שקור שנזכרהו

ממנו שהוא מורה על סור היתור של תאריך כי אם לפי שיעור נשימה אחת
ולא המפסיק בנשימה ההיא שנם המפסק בגלגל עד שתשלם כוונין .
ותאריך בנשימה ההיא המיוחדת כפי שיעור בת זפיפות שיתארך האדם
בכל מה שתוכל להאריך בה נתן בש' ונם בכל אות שהוטר בנשימה כראה
ואחר עם שתתן השם שתתה הנמש בהשגתה שהוא גדולה .
ותגרת הנקן בכל אות ואות תהיה בדמות השקור והוא שתהיה בתלמ
למעלה ובשתתחיל בהזכרת הכנין מסך של פה מורח או למטה ולמנו
למעלה ואחר ינשב מושך בבדרים לבשם מכוכבים שהוריש או חרש.
שלא בבריך אנשותך ורמשך מוכבר נחתלן לפה כמורת שמשם
האור יותא לעולם ולך תמיד קטנה להשנבם רמשך . ובתלם התחל
מאמצעה המורח ונכך בעיונך ותעלה ראשך על הנשימה מעט מעט עד
שתשלם ורמשך למעלה ואחר שתשלים השתתוה עד האמך מעט אחת
ולא הבכיל טן נשימה הא' לנשימה האות חרבק כן כי אם נשימה אחת
קצרה או ארוכה . אך טן האות של השם וכן הא' פיסרים
או טן פעל לאות השם בהפסקם יש לך יכולה לנשום ב' נשימות בלא
מכשול ולא יותר ובהשלם כל טור נשור יש לך רשות לנשום ה' נשימות
לבד ולא יותר אבל מתנה מן ה' הרשות בידך . ואם נשבה או טעית
בטור מזה פסוק שוב של ראש הטור ההוא עד שתאמרהו כראוי . ובתמון
התלם הנמשך למעלה יהן בתרק הנמשך למטה ונמשך בה העליון להרחיקו
פך וכבתוך או למעלה ולא למטה לא מאוסה אמצעית כנגד המנמס
האמצעים . ובצרי המאיך ראשך לשמאל של הימין ובקמץ מהימין של
השמאל ובכלם אחר שתשלים אם תראה שגבה השתחוה ופנך מיד בנכדרה
ואם תשמע קול קטן או גדול ותפתח מתר גדול שלא תוכל לסבול ואפי' באמצע
ההזכרה השתחוה מיד וברח של פני אדם מהרה ולא תמות . ואם לא תראה ולא
תשמע עזוב הדבר בכל אותו שבוע נשוב להזכיר עוד פעם אחת בשבוע כראוי
ויצא נשוב שגל הדבר כנכון כדין . ומה אוסיף להודיעך סבבר ידוע הוא שאם
אהק

אמה תכם מן הרמזון הבין הסדר כלו . ואם הבנים שסבוך תלוש בחכמה או בקבלה אין
רשונך תוקים בהכל הזמן של תוכטר את השם מן הנסיק לתנוא . ודע שטן רק של ייה
לרק של ה' תוכל להנשים כה נשימות לא יותר ובלבד שלא המפסיק בנמוס או בדבור
ולא במחשבה וכן טן ה' של ונוון ל' ה' רק פתוח מלה טן רק לרק תוכל ואחר שרמזתי
לך זה אודיעך עוד סדר השם העגול המעשר שאם תרצה להתחיל בו לפי התורות
המוכרנה הרשות בידך . והם : שמות הקדש שלשים .

וזו היא צורת אותיותיו ונקודם ;

מתגלגל מקורים אבל הוא עומד ונגברים אחר הגברה ה׳ יורין מעיקרים והשימות
שונות. לראשונות מאות יו״ד לכרה לרובה הוא וכל השם אחד לעוד והכן זה מלה שכבר
נכתב למעלה · הנה כבר קירבתי לך סוד מכוון השם וסדרין בגלוי הקונר ואי הדרך

החלק הט סימני אותיותיו

והיה · תקון ארבעה ושעטן
ארבעה · והשם יברך · תקן

סימן נ׳ שמן א׳ סימן י׳ כולו קשר כל הכתות ...

[illegible]

בכח

בכח של המנעל ...

[illegible]

את כלתו במנעל ...

חלק סימן ה ענין ב סימן ד׳

כולו כלות השמות ... קושרים
ומתחבר הקשר הוא ...
נסורים ששה · ואם כן שמונה הקשר ששה ... ונעל כן יהיה ... הקשר ו׳ כבר

[illegible]

[illegible]

חלק סימן י' ענין ג' סימן

[illegible]

חלק סימן ה' ענין ד' סימן ך

[illegible]

החלק הי' סימני אותיות ין ויהיד

[illegible]

ראשונה לכל והסבה הראשונה כוללת הכל והיא אחת לכל והשכלים רבים הנבדלים
והנשמות והנפשות רבות רק השכל הפועל בעצמותו אחת ופעולותיו רבות
מצד המקבלים שהם רבים [illegible] שהארס כמו חמר ויצירה מחלף [illegible]
התחייב הסדר כמעט מקודם כדי שתדבק בשכלה הנשמה לה אשר כן השיגה
עצמה וכל העצמים שלמטה ממנה והשיגה גם כן מציאות מה שלמעלה ממנה
אבל לא עצמותם · מפני שכל משיג ענין מושג ההשגה משתמשת עם שניהם
בהיותה בפועל להיותה דבר אחד · והנה השגת השכל האנושי הנשמה ושכל
הפועל הנבדל היא מדבקת את הנפש באלהיה והדבוק ההוא הנזכר הנפש
הנצחיים בחיי אלהיה כמו שנ' על זה ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם
היום · ונאמר את ה' אלהיך תירא אותו תעבד ובו תדבק ובשמו תשבע זו היא
השגת השכל ··

חלק סימן ו' ענין ב' סימן ב'

כולל צורה

השגת השכל צורת השכל היא צורה מושכלת דקה זכה מן הזכה [illegible]
מן הפעולות נוספת רוב אורה וזהרה הבהיר המאיר העולם כלו שנאמר צורה
יפה [illegible] אור השמש [illegible] השמש [illegible]
השמש הוא הנותן כח ראות לראות כל מה [illegible] אור [illegible] עינין
יותר [illegible] ועין [illegible] מצד האור כי אם [illegible]
[illegible] גם הנפש האנושית החכמה [illegible] לעין כמו שנותן בה אור השכל
[illegible] מפני שהוא מעולה אורו ממנה אם מפני היותה [illegible]
חמר ואם [illegible] · וכאשר יקרא [illegible] עם אור השמש [illegible]
עם אור משכל על דרך משל יקרה לכל שכל [illegible] בשכל העליון אשר
הוא הסבה הראשונה לכל והיא עלה לכל והוא אשר המציא [illegible] שתן
[illegible] וזה מפני היותו [illegible] הכבירות ואי אפשר להשכיל
בו [illegible] אשר אין לו תבלית [illegible] לא ישיג עצמו [illegible] מהן
כי אם הוא וכל מה שאין לו [illegible] תבלית יש לו [illegible] ולקיף
לו מכל צד · ומפני היות כל מקיף [illegible] צורה למוקף והוא מקיף הכל ואינו
מוקף מדבר [illegible] אמרנו שאין לו תבלית יקרא צורה לכל [illegible] · ומפני היות
הכל [illegible] והוא [illegible] כי הוא לבדו סבה לכל ודבר
מחויב המציאות בבחינת עצמו וכל נמצא זולתו הוא מחויב המציאות בבחינת
עלתו ונמנע המציאות בבחינת העדר סבתו אשר הוא הדבר אשר המציא [illegible]
המציאות

המציאות יקרא על זה ממציא או פועל או בורא [illegible] השגתה אשר [illegible] על
המציאה · וכאשר התבאר שהכל פועל ויאמר עליו [illegible] בחמר [illegible]
זו היא הצורה אשר נקראת צורת השכל אשר שכל האדם יכול [illegible] עם שאר
הצורות המושכלות המושגות [illegible]
השלמה [illegible] · ואשר השתכל בצורה הנכבדת אם היתה נפשו שלמה
הנה יסיר מבוכתה כי [illegible] הנפשות [illegible]
אשר [illegible] ה' [illegible] משה והוא [illegible] · ומי משה [illegible]
תורה משה עליו השם שהוא צורת השכל ··

חלק סימן ה' ענין ג' סימן ד'

כולל תואר רבנו שם כל
מי שדבר אתו הדבור

נמצא בשלשה ענינים ובשלשה נושאים כולל [illegible] שהנושאים הדבור · זה
רחוק [illegible] · כי הדבור [illegible] זה רחוק [illegible]
נשלשה נושאי הדבור הם הלב והפה והספר · [illegible] הם האותיות הנכתבות
והאותיות [illegible] והאותיות הנחשבות · ואשר [illegible] הדבור [illegible]
ואשר [illegible] שלשה [illegible] המיוחד לספר [illegible] והלשון המיוחד לפה
[illegible] · [illegible] · וסימן שלשתם אלה ראשי תיבות והם ל"ב כבוד
כבל · וסימן ויהוה ברך את אברהם בכל · וסימן הנושאים [illegible]
[illegible] סימן [illegible] · [illegible] · והנה כבר [illegible]
ההבדל הגדול שביניהם [illegible] דבר [illegible] אחד [illegible]
[illegible] הדבור [illegible] לכל מי שדבר אתו או ידבר [illegible] הוא ענין [illegible]
[illegible] שדבר עמם [illegible] דבר מפני שהדבור מורה על הנהגה [illegible] ודבר ·
[illegible] ההבדל [illegible] עם הנהגה [illegible]
[illegible]
[illegible] לפי כוונת [illegible]
[illegible] ההבדל בין הדבור [illegible] ובין האנושי [illegible]
[illegible] שהוא [illegible] מקבל [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] הקרוב · ובין השם ית'
[illegible]
[illegible]

[illegible]

חלק סימני ענין ד׳ סימנים

[illegible]

חלק סימן ה׳ ענין ה׳ סימנה

[illegible]

כשמש שעשר להעשיר איש והאיש לאיש עד הגיע השמש לידי ערך העבר
ומאז שניהם לשבר שיתכנסהו ומן העבר לא יעבור שום שמש לעולם שאין לו אלא ערכו
ההכרתי לתורתם · ולפי זה הליצוה המצוייר כמשל העשר קרא לכל נמצא מהשמש
עד הארץ · והשמש המושכל נעלה כשמש הארץ כשכלו אשר קבל האומן הנבחר
שהוא סוף הנבחרים · והשמש הליצנים התחיל מן הגלגל המקיף הכל ונשלם
בשמיניים בגלגל הירח ובארבעים כוכבים · ועל זה היה משלם כחלקי ב׳ חלקים למושכל
כלומר נבחר ולמושכל כלה נבחר לעולם · ולמושכל מפיטש שהם קיימי נבחר
וקדמת כלה נבחר · ומפני שכל מי שהמציא השמש אותו שמש לגור שיעשהו
על פי משכנו לקבלו כאשר תנוע בין המשמש ובין המקבל כראות כלם כשמוך
סיבותיהן כהרכבן כן לקבל כתמר שישוב עם כמוהן לגור טבע השכל האלהי שישמש
שכל על נפש הנבואה שהיא הכח הדברי כהרכבן כן · ונפרדו ישמש על הדמיוני
והדמיוני על הדברי החוש ונעל כל מקומותיו והשמש ההוא כהרכבתו יבריח מקבלו
כשלא יתנשם מנשמם לקבל ממנו · וכמו שהבריחם לקבל כן יבריחם להתאחד עין הם
מנשמם עד הטעם כל תמרת עד סופו כמתן המלך העבר כשמשו · ורנה להשמש
ממנו על כל המתפעלים עד הגיע ממנו החלק הקטן ההוא אל העבר אשר הוא חי
משמשו מתן המלך אלא שההשתנים יתסכן וממשנו בבירה המעלה ויעלו כשלינם
ומפני היות הארץ מורכב מכתות הרבה יתחייב שיראה השמש כשכלו והבאור
ההוא וקרא כשם הבנה שכלית מחשבה וירלך השמש עד לרפין · ויתחייב שהדמיון
ישיג מה שהטבעו להשיג ויראה מה שיראה בדמות בשמות מדומה ורחש מאותך
ויקרא הכח ההוא איש ונגלה או כולא כם · ומפני שנראה להמין שהמשוך כמורגש
ירד ראש להסתכך עליו והמושך כמרומה המשורף עם המושכל הנתרכו הכתובים
להשר שהנבואות כלן מורגשות · והנה יהיה הדבר המושכל כאמיצו מעולה מכל
מושג מכל מי אשמר לאמת דבר כלם אמת לפי טבע האדם ט׳ שלשה ההשגות
דמיון כמנשנותם לשנין התמר והנירה · כי ההרגש תמר לדמיון והדמיון תמר
לשכל · וכבר ישנו הדבר השמש למורגש כקורת עצם · ולמו ר... פני
השמש יכבית השכל את המכבר הסותר לדבר ולחבר לפי הזמן ולפי המקום
ולפי הכנו ולפי הכוחו המרשעת כהשגת צורת הנבואה · הנה כבר סיימתי
לחבר לך מה שהבריתו השמש הנגבר הנכבד לדבר כן ולפרכו כין עורך
כמו כתי וכמו משנו שכלי ורוב ומנסי מהשגת השכל וכללתי כל הענשים ·
ב׳ חלקים גדולים · ועל המספר החלקים הקטנים לא עלה מספר
עשינהם

עשוהם לא׳ וסומנו כאשר לא׳ נסימן כל אלה דרכם מרנו · ונשם ·
חלקים ב׳ גדולים שלא לסימן עבריים נסתבי משור על מרעי שהוא מה
שמי ונם סימן אשר הדרכים יחד ·
אב נר הי · ונתשי · כל · מכסעם · נקי · שר · רשרן · הוה והוה והוה
אכנרה · אכנרה · אב · אכנרה · אכנ · אב · אכנר · אכנ אכנר אכנרה
אברהם ספרדי בן שמואל אבו ל׳ · אמיא זכר צדיק לברכה

אור השכל חלקי עונה — מי תכמה שם באמונה
ולשומרי מצותיה מהם נתן — אברהם מהעונה

אם עלה מרותן נתן כח — רמיון מרמה מתסבה בכל
שא כמשך רום ונאמר אליה אש — תושק להרכק כאור השכל
עד הביא אל הגן שלם — או המיצא כל אבקה רוכל
אך אם עדין עורת רום — עורת עדן אור השכל ··

לשון שכל כמו תכמה נכונה — קראם יה באם כלה ותתן
פרי רעה לאכול כאמונה — שמו נתן ואברהם נתן
כא לך כחו והיה חתן — כא נשמה אל נקבה כירן
בה אברהם תאהב — אהבת רוד ויהונתן

Visto per mi f. luigi da Bologna del 1600